

Національний університет водного господарства та природокористування
Навчально – науковий інститут економіки та менеджменту
Кафедра фінансів та економічної безпеки

Пояснювальна записка

до кваліфікаційної роботи бакалаврського рівня вищої освіти на тему:
«Основний капітал та шляхи підвищення ефективності його використання
(на прикладі КП «Міськсвітло»)»

Виконала:

студентка 4-го курсу
спеціальності «Фінанси,
банківська справа та
страхування»
Гордійчук Софія Анатоліївна

Керівник:

ст. викладачка кафедри фінансів
та економічної безпеки
Котик Ольга Василівна

Рецензент

к.е.н., доцентка кафедри фінансів
та економічної безпеки
Скаковська Світлана Степанівна

Національний університет водного господарства та природокористування

Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту

Кафедра фінансів та економічної безпеки

Рівень вищої освіти (перший) бакалаврський

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри фінансів
та економічної безпеки

_____ Л.В. Мельник

«_____» _____ 2025 року

З А В Д А Н Н Я

на кваліфікаційну роботу бакалаврського рівня вищої освіти

Гордійчук Софія Анатоліївна

(*прізвище, ім'я, по батькові*)

1. Тема роботи «Основний капітал та шляхи підвищення ефективності його використання (на прикладі КП «Міськесвітло»)»

керівник роботи Котик Ольга Василівна, ст. викладачка кафедри фінансів та економічної безпеки

(*прізвище, ім'я, по батькові, науковий ступінь, вчене звання*)

затверджено наказом Національного університету водного господарства та природокористування від «28» квітня 2025р, С № 484

2. Строк подання студентом роботи 18.06.2025

3. Вихідні дані до роботи: методичні вказівки до виконання кваліфікаційної роботи, законодавчі та нормативні акти, матеріали фінансової звітності КП «Міськесвітло» за 2022 -2024 роки .

4. Зміст розрахунково-пояснювальної записки: 1. Вступ 2. Теоретичні основи формування основного капіталу підприємства. 3. Аналіз використання основного капіталу КП «Міськесвітло». 4. Шляхи підвищення ефективності використання основного капіталу КП «Міськесвітло». 5. Висновки. 6. Список використаної літератури. 7. Додатки.

5. Перелік графічного матеріалу (з точним зазначенням обов'язкових креслень): Рис. 1.1. Класифікація основного капіталу; Рис.1.2 Значення основного капіталу підприємства; Рис. 1.3 Ознаки основного капіталу. Рис. 2.1 Динаміка чистого доходу і собівартості . Рис. 2.2 Динаміки активів підприємства за 2022 – 2024

рр. Рис. 2.3 Структури майна підприємства за 2022 – 2024 рр. Рис. 2.4 Динаміки джерел формування капіталу КП «Міськесвітло». Рис. 2.5 Структура джерел формування капіталу КП «Міськесвітло». Рис. 2.6 Динаміка доходів і витрат КП «Міськесвітло». Рис. 2.7 Динаміка чистого прибутку КП «Міськесвітло». Рис. 2.8 Динаміка коефіцієнтів ліквідності КП «Міськесвітло». Рис. 2.9 Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості КП «Міськесвітло». Рис. 2.10 Динаміка коефіцієнтів ділової активності КП «Міськесвітло» за 2022 – 2024 рр. Рис. 3.1. Основні напрями підвищення ефективності використання основного капіталу КП «Міськесвітло»

.

6. Консультанти розділів роботи

Розділ	Прізвище, ініціали та посада консультанта	Підпис, дата	
		завдання видав	завдання прийняв
1	Котик О.В.		
2	Котик О.В.		
3	Котик О.В.		
Вступ, висновки, література	Котик О.В.		

7. Дата видачі завдання 28.04.2025

КАЛЕНДАРНИЙ ПЛАН

№ з/п	Назва етапів дипломної роботи	Строк виконання етапів роботи	Примітка
1	Затвердження теми	28.04.2025	Виконано
2	Розроблення та затвердження плану з керівником	30.04.2025	Виконано
3	Написання 1 розділу	05.05.2025	Виконано
4	Написання 2 розділу	15.05.2025	Виконано
5	Написання 3 розділу	27.05.2025	Виконано
6	Написання вступу та висновків	05.06.2025	Виконано
7	Оформлення кваліфікаційної роботи згідно вимог	10.06.2025	Виконано
8	Представлення роботи на кафедрі	18.06.2025	Виконано

Студент _____

Гордійчук С.А.

Керівник роботи _____

Котик О.В.

Анотація

У кваліфікаційній бакалаврській роботі досліджено теоретичні засади формування та використання основного капіталу підприємства, його значення для ефективної господарської діяльності. Досліджено функціональне призначення основного капіталу підприємства. Розглянуто особливості використання основного капіталу, а також механізм його формування та розподілу на КП «Міськвітло». Запропоновані шляхи покращення управління основним капіталом.

Ключові слова: основний капітал, фінансові результати, оборотність, продуктивність.

Abstract

The bachelor's qualification thesis explores the theoretical foundations of the formation and use of a company's fixed capital, as well as its importance for effective economic activity. The functional role of fixed capital is examined. The specifics of its utilization, as well as the mechanisms of its formation and distribution, are analyzed using the example of the municipal enterprise "Misksvitlo". Recommendations for improving fixed capital management are proposed.

Keywords: fixed capital, financial results, turnover, productivity.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА.....	8
1.1. Економічна сутність поняття «основного капіталу підприємства» ...	8
1.2. Структура та показники ефективності використання основного капіталу	15
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ КП «Міськесвітло»	23
2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства.....	23
2.2. Структурно-динамічний аналіз використання основного капіталу КП «Міськесвітло»	27
2.3. Структурно-параметричний, факторний аналіз основного капіталу....	50
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ КП «Міськесвітло»	65
ВИСНОВКИ.....	74
СПИСКИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	76
ДОДАТКИ	83

ВСТУП

Актуальність теми. Ефективне використання основного капіталу є однією з ключових умов забезпечення стабільного функціонування та розвитку підприємства в умовах ринкової економіки. Основний капітал є матеріальною основою виробничого потенціалу підприємства, від стану та рівня його використання значною мірою залежать обсяги надання послуг, якість виконання робіт, собівартість продукції та фінансові результати діяльності.

Зміни в ринковому середовищі нині зумовлюють необхідність підвищення ефективності використання основного капіталу підприємств комунальної сфери, зокрема комунального підприємства «Міськвітло», діяльність якого безпосередньо пов'язана з експлуатацією та обслуговуванням систем зовнішнього освітлення міста. В умовах обмежених фінансових ресурсів, зношеності основних засобів та високих вимог до якості надання комунальних послуг виникає потреба у пошуку шляхів модернізації та оптимізації структури основного капіталу.

Метою кваліфікаційної роботи є теоретичне обґрунтування процесу формування основного капіталу та визначення стратегічних шляхів підвищення ефективності його застосування в господарській діяльності.

Для досягнення поставленої мети в роботі передбачено вирішення таких **завдань**:

- узагальнення теоретичних досліджень поняття основного капіталу;
- визначити показники оцінки ефективності його використання;
- дослідити ефективність використання основного капіталу підприємства КП «Міськвітло» шляхом аналізу відповідних показників;
- проаналізувати показники, що характеризують ефективність використання основного капіталу на прикладі КП «Міськвітло»;
- запропонувати та обґрунтувати напрями удосконалення механізмів управління основним капіталом та запропонувати ефективні заходи щодо його раціонального використання.

Об'єктом дослідження є процес використання основного капіталу на підприємстві комунальної сфери.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних, методичних та прикладних питань, пов'язаних з аналізом та підвищенням ефективності використання основного капіталу КП «Міськсвітло».

Методологічну основу дослідження складають загальнонаукові та економіко-статистичні методи: аналіз і порівняння, графічний і табличний методи, факторний аналіз.

Інформаційною базою для написання кваліфікаційної роботи є нормативно-правові акти України, наукові праці вітчизняних та зарубіжних економістів, статистичні дані, фінансова звітність КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки.

Структура роботи. Кваліфікаційна робота складається з вступу, трьох розділів, висновку, списку використаних джерел, додатків. Загальний обсяг роботи становить 82 сторінки друкованого тексту. Робота містить 30 таблиць та 14 рисунків, список використаних джерел включає 76 найменування.

РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ФОРМУВАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ КП МІСЬКСВІТЛО РІВНЕ

1.1. Економічна сутність поняття «основного капіталу підприємства»

Організація будь-якого процесу виробництва передбачає наявність засобів виробництва, що включають засоби праці, предмети праці та труд людини, тобто її цілеспрямовану діяльність. Але перш, ніж почати діяльність, підприємцю потрібен капітал.

Капітал — це одна з ключових економічних категорій, яка означає накопичений запас ресурсів, що використовується з метою отримання доходу. У вузькому розумінні під капіталом зазвичай розуміють грошові кошти, які інвестуються у виробництво. У ширшому сенсі капітал охоплює як фінансові ресурси, так і матеріальні засоби (обладнання, будівлі, машини), а також нематеріальні активи (патенти, ліцензії, торгові марки), які використовуються для створення товарів і послуг. Капітал є необхідною передумовою для започаткування підприємницької діяльності та забезпечення її безперервності. Він поділяється на основний і оборотний залежно від характеру участі у виробничому процесі [11].

Капітал виконує низку важливих функцій у процесі господарської діяльності: виробничу, інвестиційну, стимулюючу та забезпечувальну. Він є основою для придбання засобів виробництва, фінансування поточної діяльності, інноваційного розвитку та модернізації підприємства. Залежно від форм існування, капітал може бути грошовим, фізичним (реальним) або інтелектуальним. Грошовий капітал використовується для фінансування витрат та інвестицій, фізичний капітал представлений у вигляді матеріальних ресурсів, що беруть участь у виробництві, а інтелектуальний включає знання, досвід, навички працівників, технології та інші нематеріальні ресурси, які створюють додану вартість.

У сучасних умовах капітал розглядається не лише як ресурс, а й як чинник стратегічного розвитку підприємства. Його ефективне використання

забезпечує зростання вартості бізнесу, покращення фінансових показників та досягнення довгострокових конкурентних переваг.

Капітал у буквальному розумінні означає головну суму коштів, необхідних для започаткування та здійснення виробництва. Основний капітал підприємства – це частина постійного капіталу, яка складається з вартості засобів праці (будівель, споруд, машин, устаткування) та обертається протягом кількох періодів виробництва.

Вагомий внесок у вивчення економічної сутності та ролі основного капіталу зробили такі науковці: М.Т. Білуха, І.О. Бланк, Ф.Ф. Бутинець, А.М. Герасимович, Б.І. Валуєв, С.Ф. Голов, В.П. Завгородній, В.Г. Лінник, В.О. Озеран, Ю.І. Осадчий, В.М. Пархоменко, М.С. Пушкар, Роберт Н. Ентоні, В.В. Сопко, С.О. Стуков, Н.М. Ткаченко та ін. Їхні праці містять фундаментальні підходи до класифікації, оцінки, управління та підвищення ефективності використання основного капіталу. Завдяки науковим дослідженням сформовано теоретичну базу, яка дозволяє краще зрозуміти механізми впливу основного капіталу на діяльність підприємства та визначити напрями його удосконалення в сучасних умовах господарювання.

Варто зауважити, що категорія «основний капітал» почала розглядатися як самостійне поняття лише на сучасному етапі розвитку економічної науки. У ранніх економічних дослідженнях оперували переважно загальним поняттям капітал, до складу якого включали й основні засоби. Різні підходи до трактування сутності цього поняття узагальнено в таблиці 1.1.

Таблиця 1.1

Підходи до визначення категорії “основний капітал”

Науковці	Трактування
Ф. Кене,[5,с.154]	Капітал – не гроші, а ті засоби виробництва, які можна придбати за гроші. Автор Розмежовує складові частини капіталу: щорічні витрати, або “щорічні аванси”, і витрати на кілька років “первісні аванси”. У витрати виробництва “щорічні аванси” входять повністю, а “первісні аванси” – частково. Тим самим Кене закладає основи теоретичної розробки основного й оборотного капіталу

продовження таблиці 1.1

А. Сміт [15, с.205]	Капітал – це головна рушійна сила економічного прогресу. Під капіталом А. Сміт розуміє запас продукції, що приносить прибуток, або за допомогою якого працею створюються нові блага. Капітал він поділяє на основний і оборотний. До основного капіталу належать машини й різні знаряддя праці, промислові й торговельні будівлі, склади, будівлі на фермах, “поліпшення землі”
Д. Рікардо [7, с.72]	Капітал – засоби виробництва. Автор вважає, що все, що бере участь у виробництві, навіть знаряддя первісної людини, становить капітал. Капітал утворюється в “процесі нагромадження, інакше кажучи, через залучення до виробництва більшої кількості створених продуктів, ніж було спожито в процесі їх виробництва і є могутнім двигуном, призначеним для використання людиною”
І. Фішер [16, с.341]	Капітал – все те, що здатне протягом певного часу приносити дохід: “будь-яке благо, що приносить дохід своєму власнику, незалежно від сфери застосування є капіталом”. Максимально розширив коло цінностей, які можуть називатися капіталом, перелік яких доповнюється і до тепер
К. Маркс [5, с. 235]	“Капітал – це не річ, а визначене суспільне відношення, яке представлено у вигляді речей та надає цим речам специфічний суспільний характер”. Маркс відніс до капіталу “все, що необхідно для утримання та застосування праці інших людей з метою використання її у виробництві”

Фундатор економічної науки А. Сміт зробив значний внесок у трактування сутності цієї категорії, відносячи до продуктивного капіталу також і той, що був задіяний у сфері матеріального виробництва. Подібної точки зору дотримувався Д. Рікардо, хоча його визначення основного капіталу дещо відмінне від тлумачень Сміта. Так, для Д. Рікардо домінуючою ознакою основного капіталу є його довговічність, міцність, повільна зношуваність. Крім того, дану категорію він розглядає як частину багатства країни, яка використовується у виробництві, і приводить у рух працю. На наступних етапах розвитку економічної думки категорія “основний капітал” не зазнала значних трансформацій свого тлумачення.

На нашу думку, основний капітал є основою стабільної роботи підприємства. Його ефективне використання сприяє зростанню продуктивності, підвищенню якості продукції та зміцненню конкурентоспроможності. Регулярне оновлення основних засобів та впровадження новітніх технологій є запорукою успішного розвитку підприємства в умовах ринкової економіки.

На рисунку 1.1 подано класифікацію основного капіталу, яка є унікальною тим, що дозволяє аналізувати одні й ті самі об'єкти основного активу з різних точок зору — залежно від критеріїв та чинників, що на них впливають. Це дає змогу краще зрозуміти особливості функціонування об'єкта під час його експлуатації.

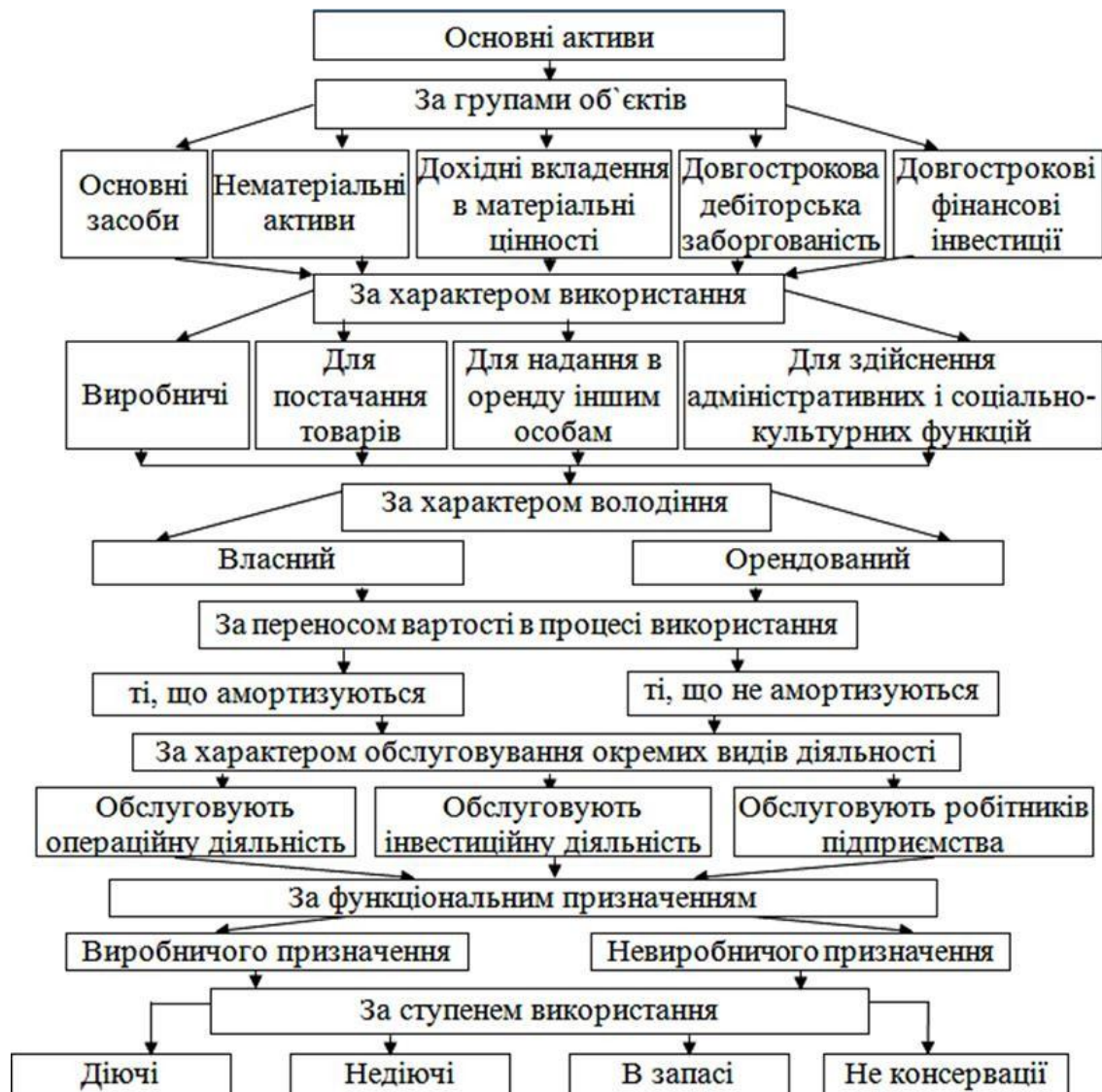

Рис. 1.1. Класифікація основного капіталу [7, с. 73]

Отже, угруповання основного капіталу за характером використання витікає з визначення основних активів. Основні активи, що обслуговують інвестиційну діяльність, є інвестиційними необоротними активами і

характеризують групу довгострокових активів, що утворилася в результаті фінансового інвестування. До цієї групи можна віднести капітальні інвестиції, устаткування, призначене до монтажу тощо.

Основний капітал є ключовою складовою ресурсного потенціалу підприємства, яка забезпечує його стійке функціонування та розвиток у довгостроковій перспективі. Економічна суть цього поняття полягає в сукупності матеріальних і нематеріальних активів, що застосовуються у виробничій діяльності протягом тривалого часу, сприяючи створенню доданої вартості та отриманню економічної вигоди.

До основного капіталу підприємства належать матеріальні й нематеріальні елементи, що використовуються у виробничому процесі протягом тривалого часу. Це, зокрема, будівлі, споруди, техніка, транспортні засоби, а також права інтелектуальної власності та фінансові вкладення довгострокового характеру. У бухгалтерському обліку вони відображаються в розділі «Необоротні активи» балансу .

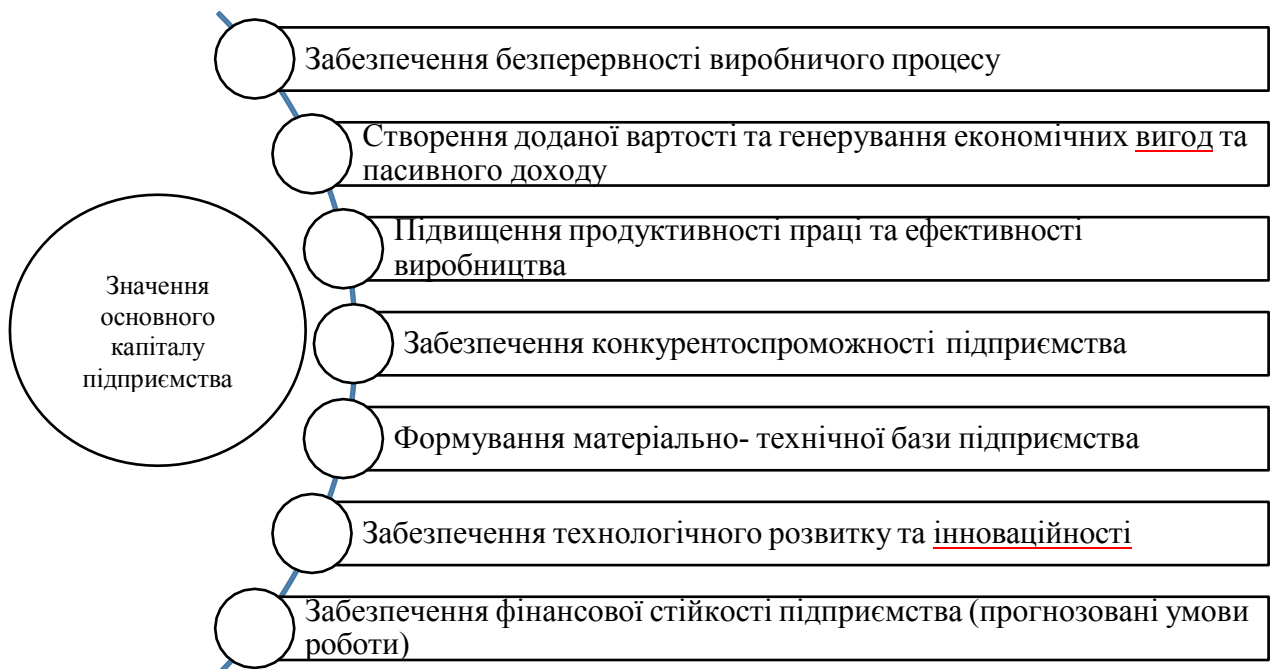

Рис.1.2 Значення основного капіталу підприємства [5]

Основний капітал характеризується тривалим терміном використання, поступовим перенесенням вартості на продукцію через амортизацію, а також участю у процесі створення товарів і послуг. До його складу входять як

матеріальні (наприклад, будівлі, машини, обладнання), так і нематеріальні активи (патенти, ліцензії, торгові марки), що фіксуються у фінансовій звітності як необоротні активи.

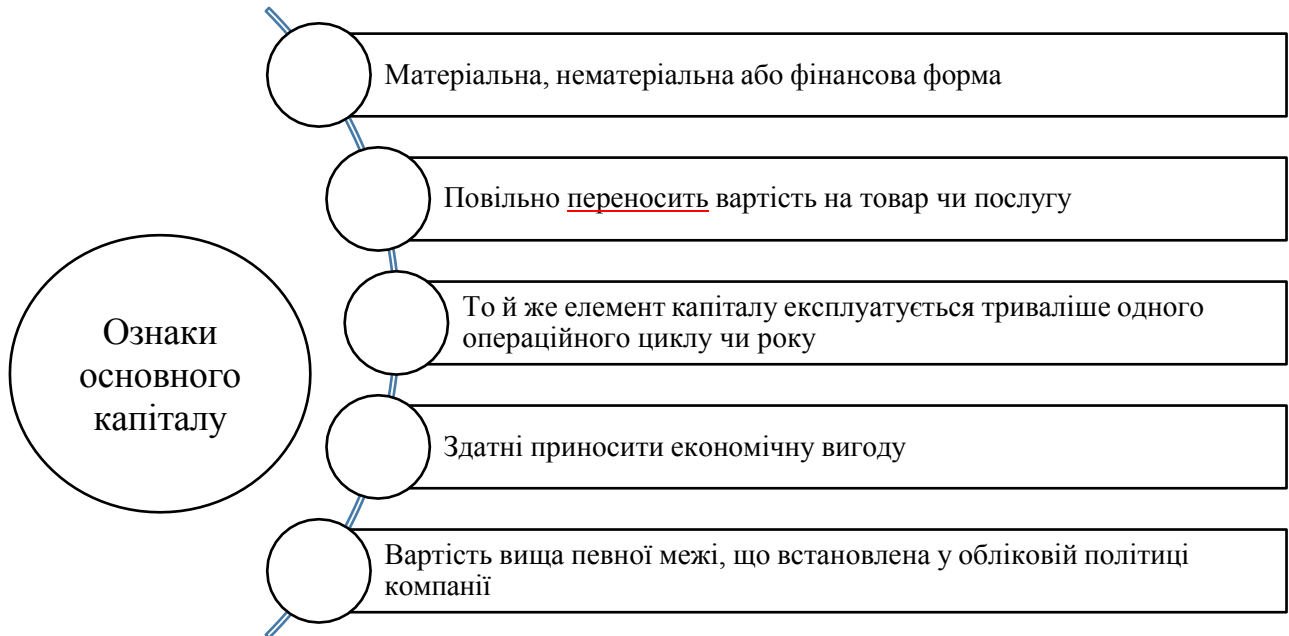

Рис. 1.3 Ознаки основного капіталу [8, с.150; 31, с.40]

Основний капітал підприємства виконує роль фундаментального ресурсу, без якого неможливе організоване і ефективне функціонування виробничого процесу. Він забезпечує матеріально-технічну базу, яка підтримує всі стадії виробництва, починаючи від підготовки сировини і закінчуючи випуском готової продукції чи наданням послуг. Водночас основний капітал є основою для формування тривалих виробничих зв'язків і підтримки стабільного рівня виробничих потужностей.

Економічна суть основного капіталу полягає в його здатності забезпечувати багаторазове виробниче використання протягом тривалого часу без втрати основних властивостей. На відміну від оборотного капіталу, який повністю споживається у одному виробничому циклі, основний капітал амортизується поступово, що дозволяє підприємству планувати довгострокові інвестиції та стабільно розвиватися. Амортизація основних засобів є одною з ключових складових процесу їх відтворення, що дає змогу оновлювати виробничу базу та підтримувати її в робочому стані [43].

Варто підкреслити, що до складу основного капіталу входять як матеріальні, так і нематеріальні компоненти. До матеріальних належать засоби виробництва тривалого використання — будівлі, споруди, обладнання, машини та транспорт, які забезпечують функціонування підприємства або беруть участь у створенні продукції. У свою чергу, нематеріальні активи — зокрема патенти, ліцензії, програмне забезпечення та торгові марки — відіграють дедалі важливішу роль, оскільки сприяють посиленню конкурентоспроможності, підтримують інноваційний розвиток та оптимізують використання матеріальних ресурсів.

Інвестиції в основний капітал виступають не лише як засоби підтримки виробничої діяльності, а й як фактор формування довгострокової стратегії розвитку підприємства. Раціональне управління основним капіталом включає такі напрямки, як планування оновлення та модернізації основних засобів, оптимізація їх структури, підвищення рівня технічного обслуговування, а також контроль за їх використанням і амортизацією. Це дозволяє мінімізувати непродуктивні втрати, знизити витрати на ремонт та експлуатацію, а також підвищити загальну ефективність господарської діяльності.

Основний капітал тісно пов'язаний із поняттям продуктивних сил підприємства, оскільки від якості і стану основних засобів залежить рівень технологічності виробництва, обсяг і якість продукції, а також можливості для впровадження інновацій. В сучасних умовах конкурентного ринку особливої ваги набуває питання підвищення ефективності використання основного капіталу, що безпосередньо впливає на конкурентоспроможність підприємства, його фінансову стабільність та здатність адаптуватися до змін зовнішнього середовища.

У процесі управління основним капіталом важливе місце займає його правильне відображення в обліковій системі підприємства. Дані про основні засоби фіксуються в розділі «Необоротні активи» балансу, де здійснюється їх класифікація за видами та оцінка за первісною і залишковою вартістю. Витрати на амортизацію включаються до складу загальних витрат і впливають на

фінансові результати діяльності. Такий підхід забезпечує достовірне відображення змін у складі основного капіталу та створює підґрунтя для його ефективного оновлення і планування [16].

Таким чином, економічна сутність поняття «основного капіталу підприємства» полягає в тому, що він є не просто матеріальною базою, а ключовим ресурсом, який забезпечує тривале і безперервне функціонування виробництва, підвищення продуктивності праці і конкурентоспроможності підприємства. Його ефективне використання є необхідною умовою стабільного розвитку і зростання підприємства в умовах ринкової економіки.

1.2 Структура та показники ефективності використання основного капіталу

Під основним капіталом розуміють сукупність вартостей, отриманих з різноманітних джерел і вкладених у необоротні активи з метою отримання економічного зиску або приросту вартості. Важливою відмінністю поняття «основний капітал» від «основні засоби» є саме інвестиційний характер першого, тоді як друге поняття лише відображає поточну форму існування основного капіталу. У зв'язку з цим, вважається доцільним використовувати термін «основний капітал» у дослідженнях та аналізі основних фондів підприємства як його складової частини.

Під структурою основного капіталу розуміють впорядковану систему його складових, згрупованих за функціональними, економічними та організаційними ознаками. Її аналіз дає змогу глибше оцінити рівень забезпеченості підприємства необхідними ресурсами та ефективність їхнього використання. У цьому контексті доцільно детально розглянути основні елементи, які формують матеріальну й нематеріальну складову основного капіталу підприємства, а також проаналізувати їхню роль у виробничому процесі.

Структура основного капіталу є сукупністю складових елементів основного капіталу підприємства, згрупованих за певними ознаками. Вона

формується під впливом галузевої специфіки, обраної стратегії підприємства, технічного рівня виробництва, тривалості життєвого циклу обладнання, темпів зносу та оновлення.

Згідно з традиційною класифікацією, основний капітал поділяється на дві великі групи: матеріальні та нематеріальні необоротні активи.

Таблиця 1.2

Структура основного капіталу підприємства

Група активів	Елемент структури	Зміст характеристик
Матеріальні активи	Будівлі та споруди	Приміщення адміністративного, виробничого та складського призначення
	Машини та обладнання	Виробниче устаткування, верстати, агрегати, інструменти, транспортні засоби
	Передавальні пристрої	Трубопроводи, електромережі, інженерні системи
	Інструменти, інвентар	Пристрої, оснащення, що використовується для обслуговування виробничих процесів
	Інші основні засоби	Земельні ділянки, багаторічні насадження, тимчасові споруди тощо
Нематеріальні активи	Патенти, ліцензії	Право на використання об'єктів інтелектуальної власності
	Програмне забезпечення	Автоматизовані системи управління, ІТ-рішення для виробництва та обліку
	Торговельні марки, бренд, ділова репутація	Нематеріальні активи, які формують додану вартість підприємства через ринкову впізнаваність та довіру
	Інші нематеріальні активи	Організаційні витрати, технології

Джерело складено автором на основі [13]

У структурі основного капіталу також виділяють активну та пасивну частину. Активна частина — це безпосередньо ті засоби, які беруть участь у процесі створення продукції (обладнання, верстати, інструменти). Пасивна частина — це елементи, які забезпечують функціонування виробництва, але не беруть участі безпосередньо в процесі виготовлення продукції (будівлі, споруди, комунікації).

Можна стверджувати, що структура основного капіталу підприємства є важливим фактором, який впливає на ефективність його діяльності. Вона має

бути адаптована до специфіки виробництва, потреб ринку, інноваційного потенціалу й стратегічних цілей. Зміна структури у бік збільшення частки активної частини основного капіталу, особливо сучасного високотехнологічного обладнання, позитивно впливає на продуктивність, якість продукції та фінансові результати діяльності підприємства.

Таблиця 1.3

Класифікація основного капіталу за видами

Ознака класифікації	Групи активів	Приклади
За роллю у виробництві	Активна частина	Устаткування, інструменти
	Пасивна частина	Будівлі, склади, огорожі
За характером участі	Виробничі основні засоби	Верстати, підйомники
	Невиробничі основні засоби	Житлові будинки, об'єкти культури
За належністю	Власні	Ті, що перебувають у власності
	Орендовані	Активи, що перебувають у тимчасовому користуванні
За джерелами фінансування	Придбані за власні кошти	Куплені на прибуток підприємства
	За рахунок інвесторів чи кредиторів	Фінансовані з кредитів, лізингу
За ступенем використання	Діючі	Використовуються у виробництві
	Резервні	Перебувають у резерві
	Законсервовані	Тимчасово не використовуються

Джерело складено автором на основі [13]

Для забезпечення належної оцінки ефективності використання основного капіталу необхідно враховувати як структуру активів, так і особливості їх функціонального призначення у виробничому процесі. Саме на основі такого підходу формуються методичні підходи до аналізу ефективності та визначення напрямів її підвищення.

Показник фондівддачі характеризує обсяг продукції, який припадає на 1 гривню основного капіталу, і розраховується за формулою (грн/грн).

$$\Phi_0 = \frac{\text{ВП}}{\Phi_{\text{ос}} + \Phi_{\text{об}}} \quad (1.1)$$

де ВП — обсяг випущеної продукції у вартісному вираженні; $\Phi_{\text{ос}}$, $\Phi_{\text{об}}$ — середні за період значення основного та оборотного капіталу відповідно.

Показник фондомісткості відображає, яку кількість гривень основного капіталу потрібно залучити для виробництва 1 гривні продукції, і визначається за формулою (грн/грн).

$$\Phi_c = \frac{\bar{\bar{\Phi}}_{oc} \bar{\bar{\Phi}}_{ob}}{ВП} \quad (1.2)$$

Показником, що відображає рівень використання загального обсягу основного капіталу, є рентабельність основного капіталу. Цей показник обчислюється як відношення прибутку до вартості основного капіталу. У чисельнику формули може використовуватись як балансовий прибуток, так і чистий прибуток, що залишається в розпорядженні підприємства після сплати всіх податків і зборів.

Перейдемо до аналізу показників ефективності використання активної частини основного капіталу. До активної частини основного капіталу, як правило, належать робочі машини та устаткування. Їхнє використання оцінюється за двома напрямками: екстенсивним (за часом та кількістю використання) та інтенсивним (відповідно до проектної потужності).

Показники побудовані за принципом зіставлення фактично використаного ресурсу з максимально можливим. Рівень екстенсивного використання визначається ступенем залучення обладнання до виробничого процесу. Для цього здійснюється класифікація обладнання за такими категоріями: наявне, встановлене, заплановане до роботи та фактично працююче. Основним ресурсом у цьому випадку виступає наявне обладнання. Відношення кожної наступної групи до загальної кількості наявного обладнання дозволяє оцінити рівень залучення його до виробництва. Чим менший розрив між розрахованими показниками, тим вищий ступінь фактичного використання.

У випадку, коли ресурсом виступає час, коефіцієнт екстенсивного використання визначається як відношення фактично відпрацьованого часу ($T_{факт}$) до номінального фонду часу ($T_{ном}$):

$$K_{екс} = \frac{T_{факт}}{T_{ном}} \quad (1.3)$$

Календарний фонд часу є вихідною величиною для розрахунку можливого часу експлуатації обладнання. Зважаючи на те, що в році 365 днів, а в одній добі — 24 години, календарний фонд часу для однієї одиниці обладнання становить: $365 \times 24 = 8760$ станко-годин. Для підприємств із безперервним виробничим циклом календарний фонд може вважатися номінальним.

Режимний фонд часу визначається шляхом вирахування з календарного фонду часу вихідних і святкових днів, а також часу на змінні перерви. Кожне підприємство функціонує згідно з встановленим режимом роботи (кількість змін, тривалість зміни, робочі та вихідні дні). Тому не весь календарний час може бути фактично використаний у виробничому процесі. Наприклад, якщо у році 252 робочих дні, підприємство працює у дві зміни, кожна з яких триває 8 годин, то режимний фонд часу для одиниці обладнання становитиме: $252 \times 2 \times 8 = 4032$ станко-годин.

Номінальний фонд часу отримується шляхом зменшення режимного фонду на час, відведений на планові ремонти та простої обладнання в резерві. Фактичний фонд часу визначається як різниця між номінальним фондом часу і тривалістю позапланових простоїв. Залежно від специфіки галузі або управлінських потреб, може аналізуватися річне, квартальне або навіть внутрішньо змінне використання обладнання.

У багатьох виробничих сферах, зокрема з безперервним режимом роботи, робочий день поділяється на зміни. Зазвичай тривалість однієї зміни становить 8 годин, що дає змогу організувати до трьох змін на добу. Проте в окремих видах діяльності кількість змін може бути більшою.

Коефіцієнт змінності визначається як відношення загальної кількості відпрацьованих станко-змін за добу до кількості одиниць обладнання:

$$k_{\text{см}} = \frac{n_1 + n_2 + n_3}{N_{\text{уст}}} \quad (1.4)$$

де n_1, n_2, n_3 — кількість відпрацьованих верстато- або машино-змін у першу, другу та третю зміну відповідно; $N_{\text{уст}}$ — загальна кількість встановленого обладнання.

У випадку, коли як ресурс розглядається потужність обладнання (наприклад, продуктивність, вантажопідйомність тощо), коефіцієнт інтенсивного використання визначається як співвідношення фактично реалізованої потужності ($M_{\text{факт}}$) до її нормативного або максимально можливого значення ($M_{\text{нор}}$):

$$k_{\text{інт}} = \frac{M_{\text{факт}}}{M_{\text{нор}}} \quad (1.5)$$

Інтегроване використання цих показників дає змогу комплексно оцінити стан основного капіталу, визначити напрямки підвищення його ефективності, а також приймати обґрунтовані управлінські рішення щодо оновлення, модернізації або оптимізації парку основних засобів.

Таким чином, аналіз структури та показників ефективності використання основного капіталу є ключовим етапом управління ресурсним потенціалом підприємства. Оптимальне поєднання екстенсивних і інтенсивних методів використання активної частини основного капіталу, а також постійне оновлення і підтримка його технічного стану дозволяють забезпечити конкурентоспроможність підприємства та підвищити рівень його прибутковості у довгостроковій перспективі.

Зважаючи на це, важливо не лише забезпечити ефективне використання наявного основного капіталу, а й вчасно вживати заходів для його оновлення та модернізації. У цьому контексті особливу увагу слід приділити забезпеченню своєчасного відтворення основного капіталу шляхом здійснення капітальних інвестицій. Досягнення оптимального балансу між власними та залученими джерелами фінансування оновлення матеріальних активів є важливим завданням фінансового менеджменту.

Оцінювання стану та ефективності використання основного капіталу здійснюється за допомогою низки аналітичних показників. Одним із ключових є коефіцієнт зносу основних засобів, який визначає ступінь амортизації активів. Його розрахунок ґрунтується на співвідношенні накопиченого зносу до первісної вартості основних засобів, що дозволяє з'ясувати, яка частка їх

вартості вже була перенесена на вартість виготовленої продукції чи наданих послуг:

$$K_3 = \frac{Z_0}{P_B} \quad (1.6)$$

де K_3 – коефіцієнт зносу; Z_0 – сума нарахованого зносу; P_B – первісна вартість основних засобів.

Ще одним важливим індикатором є коефіцієнт оновлення основних засобів, який свідчить про рівень інвестиційної активності підприємства у відтворення виробничих потужностей. Він визначається як частка вартості основних засобів, уведених в експлуатацію протягом звітного періоду, у їх загальній вартості на кінець цього ж періоду:

$$K_o = \frac{B_B}{B_K} \quad (1.7)$$

де K_o – коефіцієнт оновлення; B_B – вартість уведених в експлуатацію основних засобів; B_K – Загальна вартість основних засобів на кінець періоду.

Застосування зазначених показників має враховувати галузеві особливості функціонування підприємства. Надійність оцінки забезпечується використанням актуальних, достовірних даних щодо вартості, зносу та динаміки основних засобів.

Застосування зазначених показників має враховувати галузеві особливості функціонування підприємства. Надійність оцінки забезпечується використанням актуальних, достовірних даних щодо вартості, зносу та динаміки основних засобів [43].

Водночас, для комплексної характеристики ефективності структури основного капіталу доцільно враховувати й загальні співвідношення між видами активів, що впливають на здатність підприємства гнучко управляти своїми ресурсами.

Зокрема, коефіцієнт мобільності активів дає змогу оцінити, яку частку в загальній структурі активів займають оборотні активи. Цей показник свідчить про потенційну гнучкість підприємства в реалізації поточних операцій та забезпеченні стабільної роботи основних засобів за рахунок обігових ресурсів:

$$K_{\text{ма}} = \frac{\text{ОА}}{\text{А}} \quad (1.8)$$

де $K_{\text{ма}}$ – коефіцієнт мобільності активів; ОА – оборотні активи; А – загальна вартість активів підприємства.

Високе значення коефіцієнта мобільності свідчить про наявність значного обсягу ліквідних активів, що дозволяє підприємству швидко реагувати на зміни у виробничому середовищі, в тому числі забезпечувати оновлення й обслуговування основного капіталу.

Іншим важливим індикатором є коефіцієнт співвідношення активів, який демонструє структуру активів за ступенем їх ліквідності. Він визначається як відношення необоротних активів до оборотних:

$$K_{\text{са}} = \frac{\text{НА}}{\text{ОА}} \quad (1.9)$$

де $K_{\text{са}}$ – коефіцієнт співвідношення активів; НА – необоротні активи; ОА – оборотні активи .

Значення цього коефіцієнта дозволяє зробити висновки щодо оптимальності структури активів. Надмірна частка необоротних активів може свідчити про низьку гнучкість і ризики недостатньої ліквідності, що, в свою чергу, впливає на загальну ефективність використання основного капіталу. Оптимальне співвідношення забезпечує баланс між стабільністю основного капіталу та оперативністю поточної діяльності.

РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ КП «Міськесвітло»

2.1. Економіко-організаційна характеристика підприємства

Комунальне підприємство «Міськесвітло» створене у 1963 році на підставі наказу МЖКГ УРСР № 251 від 17 липня 1963 року. Основною метою його створення було забезпечення зовнішнього освітлення вулиць, парків, скверів у місті Рівне. Офіційною датою заснування підприємства вважається 2 вересня 1963 року — день видання першого внутрішнього наказу по підприємству.

За час свого існування підприємство зазнало значних змін у технологічному забезпеченні, структурі та підходах до управління. Проте незмінним залишилося головне — забезпечення якісного освітлення в місті. Підприємство неодноразово модернізувало мережі, впроваджувало нові світильники та технології, зокрема, у 1994 році було розпочато програму із заміни застарілих світильників на нові з лампами ДНаТ [40].

У 2021 році підприємство створило новий підрозділ — Службу обслуговування світлофорних об'єктів, що розширило функціональні можливості та підвищило ефективність управління інфраструктурою.

Організаційна структура КП «Міськесвітло» включає кілька основних підрозділів: диспетчерський центр, відділ технічного обслуговування, служби ремонту та обслуговування мереж, автогосподарство, а також адміністративний та фінансово-економічний відділи. Підприємство має розвинену матеріально-технічну базу, зокрема власний автопарк зі спецтехнікою, мийку, профілакторій для ремонту транспорту, міні-котельню, комп'ютеризовані диспетчерські пункти тощо.

Підприємство активно бере участь у міських та загальнодержавних конкурсах, має численні нагороди, зокрема — статус «Комунальне підприємство року 2013» та «Лідер галузі 2015».

Для оцінки результатів діяльності підприємства доцільно проаналізувати динаміку основних техніко-економічних показників за 2022–2024 роки. Зведені дані наведено в таблиці 2.1.

Таблиця 2.1

Основні техніко-економічні показники діяльності КП «Міськсвітло»
за 2022 – 2024 рр.

Показники	Од. вим	Роки			Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
		2022	2023	2024	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
1.Виручка від реалізації продукції	тис. грн	33 407,6	42 350,8	51 294	8 943,2	8 943,2	26,8	21,1
2.Собівартість реалізованої продукції	тис. грн	29473,8	37243,1	45838	7769,3	8594,9	26,4	23,1
3.Середньорічна вартість основних фондів	тис. грн	435,4	499,8	536,4	64, 5	36,6	14,8	7,3
4.Сума зносу	тис. грн	11843	14258	17285,4	2415	3027,4	20,4	21,2
6.Фондовіддача основних фондів	грн/ грн	76,7	84,7	92,7	8,1	8,1	10,4	9,4
7.Фондомісткість основних фондів	грн/ грн	0,1	0,1	0, 1	-0,0012	-0,0012	-9,23	-10,17
8.Чистий прибуток (збиток)	тис. грн	182,4	983,8	1283	801,4	299,2	439,4	30,4
9.Рентабельність продукції	%	0,5	2,3	4,1	1,7	1,7	360	78,3
10.Чисельність працівників	чол	57	56	54	1	-2	-1,8	-3,6
11.Фонд оплати праці	тис. грн	7125,2	8637,6	10773,8	1512,4	2136,2	21,2	24,7

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Аналіз таблиці 2.1 свідчить про загалом позитивну динаміку основних показників діяльності підприємства за аналізований період. Зокрема, виручка від реалізації продукції у 2024 році зросла на 53,5% порівняно з 2022 роком з 33 407,6 тис. грн до 51 294,0 тис. грн, що свідчить про нарощування обсягів діяльності та зміцнення позицій підприємства на ринку. Собівартість реалізованої продукції зросла на 55,5%, що дещо випереджає темпи зростання виручки, однак не перешкодило покращенню фінансового результату — чистий прибуток збільшився з 182,4 тис. грн у 2022 році до 1 283,0 тис. грн у 2024 році,

тобто майже у 7 разів, що свідчить про значне покращення прибутковості та загальної стабільності підприємства.

Особливо важливим є зростання рентабельності продукції — з 0,55% у 2022 році до 4,05% у 2024 році, що свідчить про підвищення ефективності використання ресурсів та поліпшення цінової політики або зниження непродуктивних витрат. Цей показник демонструє, що кожна гривня витрат на виробництво продукції у 2024 році приносила в середньому в 7,4 рази більше прибутку, ніж у 2022 році.

Покращення фондовіддачі з 76,74 до 92,74 грн/грн свідчить про зростання ефективності використання основних фондів. Водночас зменшення фондомісткості з 0,0130 до 0,0106 грн/грн демонструє зменшення витрат на основні засоби на одиницю продукції, що є позитивною тенденцією в аспекті капіталомісткості виробництва.

Зокрема, виручка від реалізації продукції зросла з 33 407,6 тис. грн у 2022 році до 51 294,0 тис. грн у 2024 році, що свідчить про поступове збільшення обсягів господарської діяльності. Чистий прибуток зріс більш ніж у 7 разів — із 182,4 тис. грн до 1 283,0 тис. грн, що свідчить про покращення фінансового результату та зростання ефективності роботи підприємства.

Позитивна динаміка також спостерігається за показником фондовіддачі, який збільшився з 76,74 у 2022 році до 92,74 у 2024 році. Це свідчить про зростання віддачі від використання основних засобів. Аналогічно зростала і рентабельність продукції — з 0,55% у 2022 році до 4,05% у 2024 році, що вказує на підвищення прибутковості підприємства в розрахунку на одиницю витрат.

Крім того, незначне, але стабільне зростання середньорічної вартості основних фондів свідчить про поступове оновлення та модернізацію матеріально-технічної бази підприємства.

Середньорічна вартість основних фондів поступово зростала, що свідчить про оновлення та модернізацію матеріально-технічної бази підприємства. Зростання суми зносу є закономірним результатом збільшення загальної

вартості основних засобів, проте це підкреслює необхідність контролю за своєчасним оновленням техніки та обладнання.

Важливою тенденцією є оптимізація чисельності персоналу: кількість працівників зменшилася з 57 до 54 осіб, при цьому фонд оплати праці збільшився на 51,2%, що свідчить про зростання рівня заробітної плати, мотивації персоналу та, ймовірно, підвищення продуктивності праці. Це свідчить про ефективну кадрову політику та спрямованість на утримання кваліфікованих кадрів.

Загалом, аналіз показників діяльності КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки вказує на позитивні структурні зміни, зростання масштабів діяльності, підвищення ефективності використання ресурсів та покращення фінансового стану підприємства. Подальший розвиток потребує збереження позитивної динаміки прибутковості, інвестування в оновлення основних засобів і підтримання кадрового потенціалу.

На рисунку 2.1 наочно продемонстрована зміна чистого доходу та собівартості продукції КП «Міськсвітло» за 2022–2024.

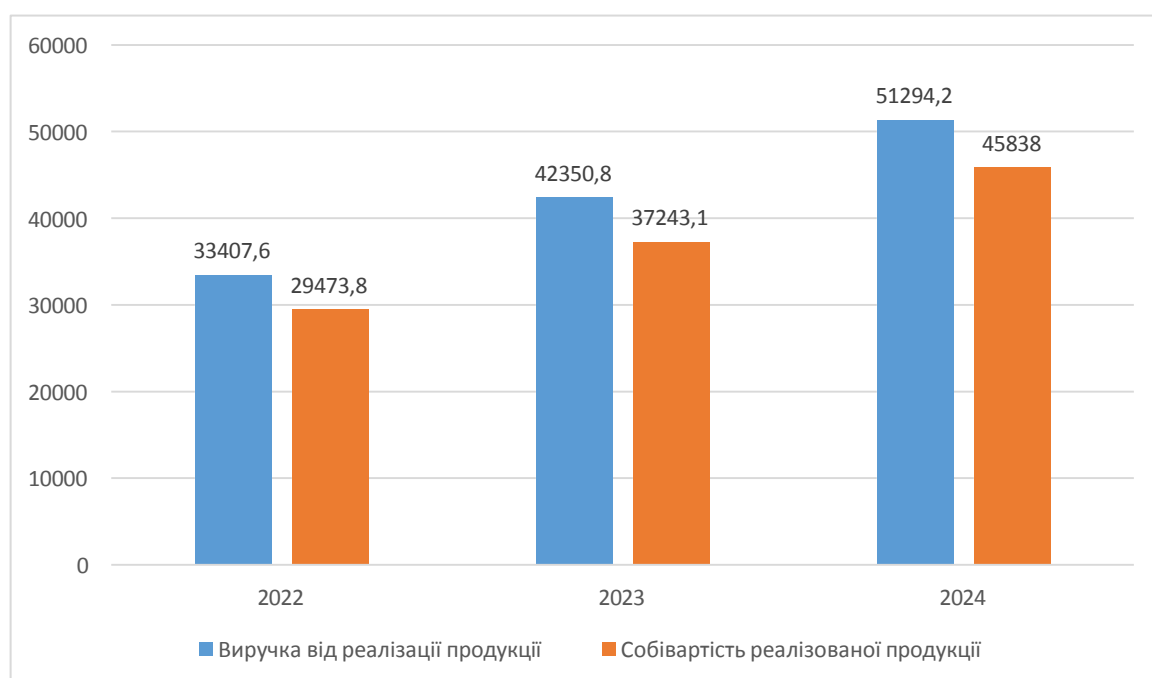

Рис. 2.1 Динаміка чистого доходу і собівартості [3]

Таким чином, проаналізувавши економіко-організаційну характеристику підприємства, ми можемо спостерігати позитивну динаміку діяльності КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки, а ось у 2024 році спостерігаємо уповільнення темпів зростання чистого доходу порівняно з попереднім роком, що може свідчити про зростання витрат або зовнішні економічні труднощі. Підприємство загалом демонструє позитивні результати, проте для забезпечення сталого розвитку необхідно проаналізувати фактори, які впливають на ефективність діяльності, та впровадити заходи для оптимізації витрат.

2.2. Структурно-динамічний аналіз використання основного капіталу КП «Міськсвітло»

Для оцінки ефективності використання основного капіталу КП «Міськсвітло» було здійснено структурно-динамічний аналіз майна підприємства за період 2022–2024 років. Такий підхід дозволяє простежити зміни в обсягах та структурі активів, а також виявити тенденції у формуванні необоротних і оборотних активів. На основі даних таблиці 2.2 розглянемо динаміку зростання загальної вартості майна підприємства та зміну питомої ваги його складових, що дає змогу оцінити ступінь інвестиційної активності та напрями розвитку матеріально-технічної бази підприємства.

Таблиця 2.2

Аналіз динаміки активів підприємства за 2022 – 2024 рр.

Показники	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	тис. грн.	тис. грн.	тис. грн.	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2024</u> <u>2023</u>	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2024</u> <u>2023</u>
Майно разом	47665,3	79013,9	84273,5	31348,6	5259,6	65,7	106,6
Необоротні активи	40 540,9	69802,1	74284,7	29261,2	4482,6	72,1	106,4
Оборотні активи	7 124,4	9211,8	9988,8	2 087,4	777	29,3	108,4

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Найбільший вплив на загальний приріст активів мали необоротні активи, які зросли з 40 540,9 тис. грн у 2022 році до 69 802,1 тис. грн у 2023 році, а у 2024 році – до 74 284,7 тис. грн. Відносне зростання в 2023 році становило 72,2%, що є ознакою масштабних інвестицій у довгострокові ресурси підприємства, такі як основні засоби або інші капітальні вкладення. У 2024 році темп зростання необоротних активів знизився до 6,4%, що, ймовірно, пояснюється завершенням активної фази інвестування.

Оборотні активи протягом досліджуваного періоду також демонстрували позитивну динаміку, хоча й менш виражену. У 2022 році їх обсяг становив 7 124,4 тис. грн, у 2023 році – 9 988,8 тис. грн, а в 2024 році – 9 988,8 тис. грн. Приріст у 2023 році склав 29,3%, а в 2024 році – 8,4%. Це свідчить про зважене управління обіговими коштами та поступове підвищення ліквідності підприємства.

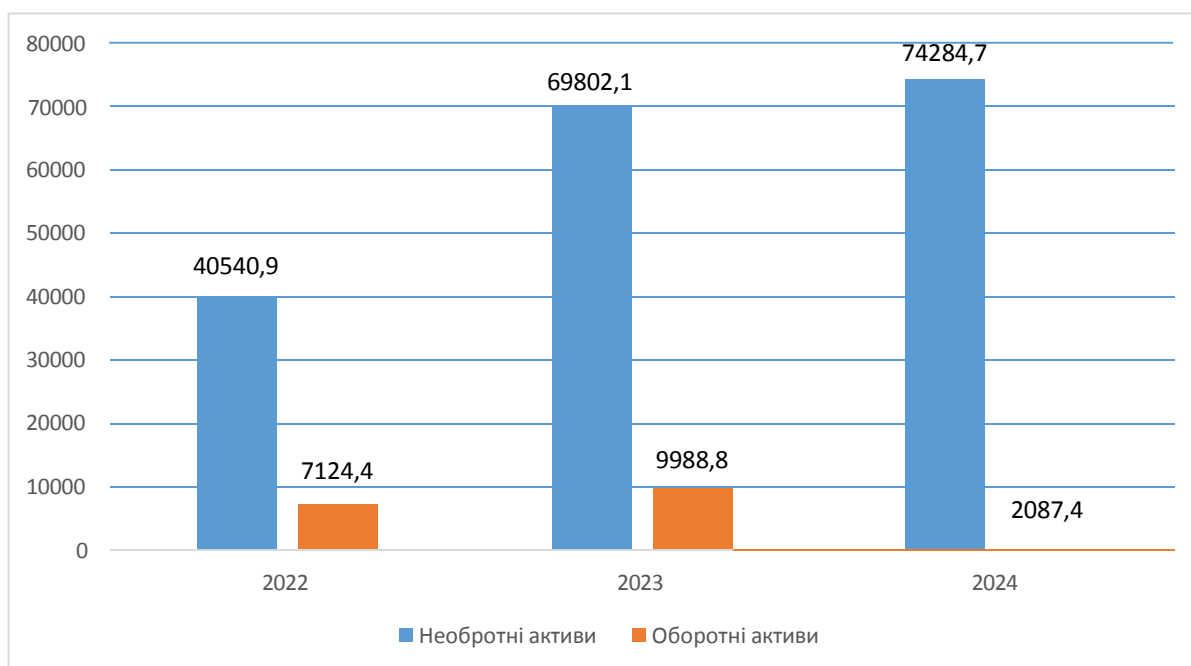

Рис. 2.2 Динаміки активів підприємства за 2022 – 2024 рр

На рис. 2.2 зображена динаміка оборотних та необоротних активів підприємства КП «Міськсвітло».

Таким чином, на основі проведеного аналізу можна зробити висновок про позитивну фінансову динаміку підприємства, обумовлену зростанням активів, активною інвестиційною діяльністю та підвищенням фінансової стійкості у 2022–2024 роках.

Для глибшого розуміння фінансового стану підприємства недостатньо лише проаналізувати абсолютні зміни активів. Не менш важливо оцінити, як змінювалася структура майна в динаміці, оскільки це дозволяє визначити пріоритети підприємства щодо формування активів, а також виявити баланс між довгостроковими та короткостроковими ресурсами.

У таблиці 2.3 представлено аналіз структури майна підприємства за 2022–2024 роки, де розраховано питому вагу необоротних і оборотних активів у загальному обсязі активів.

Таблиця 2.3

Аналіз структури майна підприємства за 2022 – 2024 рр.

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік	
	тис. грн.	ПВ, %	тис. грн.	ПВ, %	тис. грн.	ПВ, %
Майно разом	47665,3	100	79013,9	100	84273,5	100
Необоротні активи	40540,9	85,1	69802,1	88,3	74284,7	88,1
Оборотні активи	7 124,4	14,9	9211,8	11,6	9988,8	11,9

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Аналіз структури майна підприємства свідчить про постійне зростання загального обсягу активів: у 2023 році він збільшився на 65,7 % у порівнянні з 2022 роком, а у 2024 році – ще на 6,6 %. Загалом за три роки приріст становив 77 %, що є позитивним результатом.

Найбільшу частку в структурі активів традиційно займають необоротні активи – у 2022 році вони становили 85,1 %, у 2023 – 88,3 %, а у 2024 – 88,11%. Їх зростання за весь період становило 83,3 %, що свідчить про стабільну інвестиційну політику підприємства, орієнтовану на підтримку виробничого потенціалу.

Водночас частка оборотних активів, хоча й дещо зросла у 2024 році (з 11,7% до 11,9 %), залишається порівняно невисокою. Це може свідчити як про раціональне управління обіговими коштами, так і про обмеженість ліквідних ресурсів, що вимагає додаткового аналізу в контексті платоспроможності.

Для більш повного розуміння змін у структурі активів підприємства доцільно представити отримані дані у графічній формі (рис. 2.3.). Візуалізація дає змогу чітко відстежити динаміку співвідношення необоротних і оборотних активів у загальній структурі майна підприємства за період 2022–2024 років. Це сприяє глибшому аналізу ресурсного забезпечення та оцінці фінансової гнучкості підприємства.

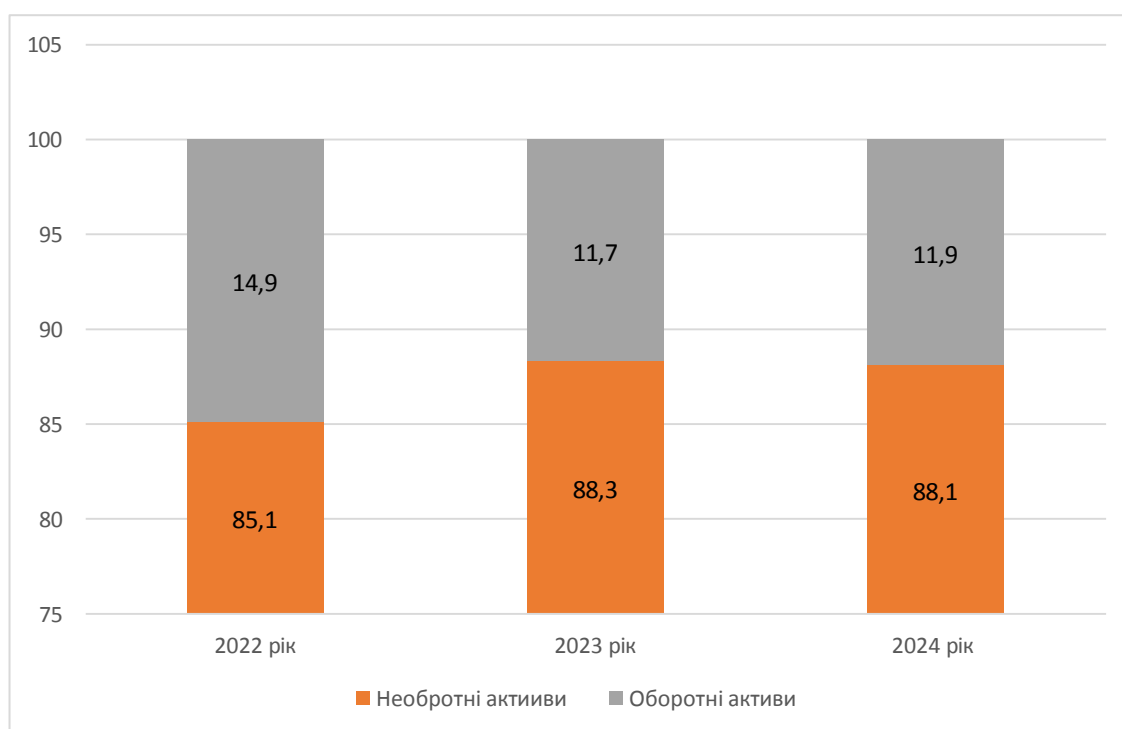

Рис. 2.3 Структури майна підприємства за 2022 – 2024 рр.

Загалом структура майна підприємства є збалансованою, проте подальше зростання оборотних активів могло б позитивно вплинути на операційну гнучкість та ліквідність.

Подальший аналіз структури активів доцільно деталізувати за складовими, зокрема розглянувши динаміку необоротних і оборотних активів

таблиці 2.4. Це дозволяє з'ясувати, які саме ресурси забезпечують основну частину майна підприємства та як змінюється їх співвідношення у часі.

Таблиця 2.4.

Аналіз складу та структури необоротних активів за 2022 – 2024 рр.

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відносне відхилення, %	
	тис. грн.	ПВ, %	тис. грн.	ПВ, %	тис. грн.	ПВ, %	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Необоротні активи, всього	40540,9	100	69802,1	100	74284,7	100	72,1	6,4
Довгострокові фінансові інвестиції	3387,1	8,35	3377,2	4,84	3962,7	5,34	-0,3	17,3
Нематеріальні активи	410,1	1,01	441,7	0,63	426,3	0,57	7,7	-3,5
Незавершене будівництво	4628,2	11,42	59	0,08	740,2	1,00	-98,7	1154,6
Основні засоби	32115,5	79,22	65924,2	94,44	69155,5	93,08	105,3	4,9

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Аналізуючи дані таблиці 2.4, можна зробити висновки щодо змін у складі та структурі необоротних активів КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки. Загальний обсяг необоротних активів підприємства у 2023 році суттєво зріс порівняно з 2022 роком — з 40 540,9 тис. грн до 69 802,1 тис. грн, що становить приріст на 72,1%. У 2024 році темп зростання сповільнився, але все ж відбулося збільшення до 74 284,7 тис. грн, що на 6,4% більше, ніж у 2023 році.

Найбільшу вагу в структурі необоротних активів протягом трьох років займають основні засоби. Їхня вартість зросла з 32 115,5 тис. грн у 2022 році до 65 924,2 тис. грн у 2023 році приріст на 105,3%, а в 2024 році — до 69 155,5 тис. грн, приріст на 4,9% до 2023 року. Частка основних засобів у структурі необоротних активів зросла з 79,17% у 2022 році до 94,44% у 2023 році, що свідчить про посилення виробничого потенціалу підприємства. У 2024 році їхня питома вага дещо зменшилася до 93,08%, що, ймовірно, пов'язано з відновленням інвестицій у інші складові активів.

Водночас відбулося різке скорочення обсягів незавершеного будівництва — з 4628,2 тис. грн у 2022 році до 59 тис. грн у 2023 році, падіння на 98,7%, що

може свідчити про завершення окремих інвестиційних проектів. У 2024 році обсяг незавершеного будівництва знову зріс до 740,2 тис. грн, показавши суттєвий приріст у 12,5 разів порівняно з 2023 роком.

Нематеріальні активи демонструють стабільну динаміку без суттєвих змін. У 2022 році вони становили 410,1 тис. грн, це 1,01% від загального обсягу необоротних активів, у 2023 році — 441,7 тис. грн, це 0,63%, а в 2024 — 426,3 тис. грн це 0,57%. Незначне зменшення у 2024 році на 3,5% може бути пов'язане із частковим списанням або амортизацією.

Динаміка показує, що у 2023 році підприємство зробило акцент на інтенсивному оновленні основних засобів, що є позитивною тенденцією. У 2024 році темпи приросту уповільнились, а структура стала більш збалансованою за рахунок збільшення незавершеного будівництва, що може свідчити про старт нових інвестиційних проектів.

Основні засоби залишаються найбільш вагомою складовою необоротних активів. Їх вартість зросла з 32115,5 тис. грн у 2022 році до 65924,2 тис. грн у 2023 році зростання у 2,05 рази, що свідчить про активні інвестиції в оновлення та розширення матеріально-технічної бази. У 2024 році обсяг основних засобів досяг 69155,5 тис. грн приріст 4,9%, що може вказувати на завершення найбільш інтенсивної фази капіталовкладень. Відповідно, частка основних засобів у загальній структурі необоротних активів зросла з 79,17% у 2022 році до 94,44% у 2023 році, дещо зменшившись до 93,08% у 2024 році.

Нематеріальні активи за аналізований період коливалися незначно. Їхня частка у структурі необоротних активів скоротилася з 1,01% у 2022 році до 0,63% у 2023 році та до 0,57% у 2024 році. Абсолютна сума нематеріальних активів практично не змінилася, що свідчить про стабільний підхід підприємства до формування цього виду активів.

Натомість частка незавершеного будівництва різко скоротилася у 2023 році, однак у 2024 році зросла до 1%. Така динаміка свідчить про завершення певних проектів у 2023 році з подальшим запуском нових інвестицій у 2024 році.

Також варто проаналізувати використання основних засобів підприємства, оскільки саме вони складають найбільшу частину необоротних активів і відіграють ключову роль у забезпеченні основної діяльності КП «Міськсвітло».

Зміна структури основних засобів у загальному обсязі необоротних активів є показовою: частка основних засобів збільшилася з 79,17% у 2022 році до 94,44% у 2023 році, а у 2024 році склала 93,08%. Це свідчить про зменшення частки інших елементів (нематеріальних активів та незавершеного будівництва) на користь введених в експлуатацію виробничих засобів.

Зростання основних засобів вказує на стратегічний курс підприємства на зміцнення виробничого потенціалу. Для комунального підприємства, яке забезпечує обслуговування та експлуатацію мереж зовнішнього освітлення міста, інвестиції у основні засоби (опори освітлення, світильники, лінії електропередачі, спеціалізована техніка тощо) мають вирішальне значення для підвищення якості послуг, енергоефективності та безпеки міського середовища.

Таким чином, підприємство зосереджує значні ресурси на основних засобах, що є типовим для комунального сектору, і свідчить про стратегічну орієнтацію на довгострокове забезпечення основної діяльності.

Щоб більш детально оцінити масштаби та ефективність використання основних засобів на підприємстві, доцільно проаналізувати їх динаміку за останні три роки. У таблиці 2.5 наведено основні показники, які відображають зміни у структурі, вартості та технічному стані основних засобів КП «Міськсвітло» протягом 2022–2024 років.

З наведеної таблиці, можна зробити наступні висновки: протягом 2022–2024 років спостерігається суттєве зростання первісної вартості основних засобів підприємства. Зокрема, на початок 2024 року вона зросла на 82,4% порівняно з 2022 роком, що свідчить про активне оновлення або розширення матеріально-технічної бази КП «Міськсвітло».

Таблиця 2.5

Аналіз використання основних засобів КП «Міськесвітло»

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
	2022	2023	2024	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Первісна вартість ОЗ тис. грн:							
- на початок року	36200,5	43958,5	80182,2	7758	36223,7	21,4	82,4
- на кінець року	43958,5	80182,2	86440,9	36223,7	6258,7	82,4	7,8
Вартість основних засобів	32115,5	65924,2	69155,5	33808,7	3231,3	105,3	4,9
Сума зносу	11843	14258	17285,4	2415	3027,4	20,4	21,2
Коефіцієнт зносу	0,3	0,2	0,2	-0,1	0,02	-33,3	11,1
Коефіцієнт придатності	0,7	0,8	0,8	0,1	-0,02	12,3	-2,4
Коефіцієнт надходження основного капіталу	0,2	0,8	0,1	0,6	-0,7	290,5	-90,2

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

У 2023 році вартість основних засобів зросла на 105,3% порівняно з 2022 роком, а у 2024 — ще на 4,9% відносно попереднього періоду. Паралельно спостерігається і збільшення суми зносу — на 21,2% у 2024 році порівняно з 2023, що є очікуваним наслідком приросту активів.

Позитивною є динаміка коефіцієнта зносу, який знизився з 0,3 у 2022 році до 0,2 у 2023–2024 роках. Це свідчить про покращення технічного стану активів та зменшення частки зношених основних засобів. Коефіцієнт придатності відповідно зріс до 0,8, що підтверджує вищу якість основного капіталу.

Водночас варто звернути увагу на нестабільність коефіцієнта надходження основного капіталу у 2023 році він зріс до 0,8, однак у 2024 році різко знизився до 0,1. Це може свідчити про тимчасове зменшення інвестиційної активності або завершення основних етапів оновлення обладнання.

Підсумовуючи, можна зазначити, що підприємство демонструє позитивні тенденції в оновленні та ефективному використанні основних засобів. Проте у 2024 році відзначається зниження темпів оновлення, що вимагає подальшого

контролю за інвестиційною політикою та збереженням технічної придатності обладнання.

Для повної оцінки рівня ефективності використання основних засобів недостатньо лише аналізу їх вартості та технічного стану. Важливо також враховувати продуктивність, з якою ці засоби використовуються у процесі господарської діяльності. З цією метою доцільно проаналізувати ключові показники ефективності, зокрема фондівіддачу, фондомісткість, фондоозброєність та взаємозв'язок між вартістю основних фондів, доходами підприємства і чисельністю персоналу.

У таблиці 2.6 наведено розрахунки за 2022–2024 роки. Спостерігається зменшення середньооблікової чисельності працівників із 57 до 54 осіб, що може свідчити про оптимізацію кадрового складу або автоматизацію окремих процесів. Разом із цим відзначається зростання фондівіддачі та фондоозброєності, що свідчить про ефективніше використання основних засобів та поступове покращення технічного забезпечення праці. Загалом це позитивно впливає на результати діяльності підприємства.

Таблиця 2.6

Аналіз ефективності використання основних засобів КП «Міськсвітло»

Показник	Роки			Відхилення			
				Абсолютне, тис. грн.		Відносне, %	
	2022	2023	2024	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Середньооблікова чисельність працівників, осіб	57	56	54	-1	-2	-1,75	-3,57
Вартість ОФ	40 080	22 019	83 312	-18 061	61 293	-45,07	278,36
Чистий дохід, тис. грн	33 408	42 351	50 409	8 943	8 058	26,76	19,03
Фондовіддача, грн./грн.	0,83	1,92	0,60	1,09	-1,32	131,33	-68,75
Фондомісткість, грн./грн.	1,20	0,52	1,65	-0,68	1,13	-56,67	217,31
Фондоозброєність, грн./особу	703	1 177	1 543	474	366	67,43	31,09

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Вартість основних фондів за аналізований період демонструє нестабільність: у 2023 році відбулося її скорочення майже на 45% (порівняно з

2022 роком), однак вже у 2024 році зафіксовано стрімке зростання — на 278,5%. Це свідчить про суттєві капіталовкладення в оновлення чи розширення виробничої бази.

Чистий дохід підприємства протягом трьох років має стійку позитивну динаміку: зростання на 26,76% у 2023 році та ще на 19,02% у 2024 році. Це свідчить про підвищення продуктивності та ефективності основної діяльності.

Водночас фондодіддача, яка у 2023 році зросла на 131,3%, у 2024 році різко знизилася на 68,75%. Це може бути наслідком того, що значна частина нових інвестицій ще не встигла повноцінно включитися у виробничий процес. Аналогічно, фондомісткість, яка у 2023 році покращилася (зменшилася на 56,67%), у 2024 різко зросла — на понад 217%, що знову ж таки свідчить про неефективну амортизацію нових засобів у короткостроковій перспективі.

Показник фондоозброєності демонструє стабільне зростання: у 2023 році — на 67,43%, у 2024 — ще на 31,09%, що підтверджує посилення технічного забезпечення одного працівника, що позитивно впливає на потенційну продуктивність праці.

Можна стверджувати, що підприємство активно інвестує у свої основні фонди, що створює підґрунтя для майбутнього зростання ефективності. Однак короткострокові коливання у фондодіддачі та фондомісткості вказують на необхідність більш зваженого планування введення нових потужностей та покращення їх продуктивного використання.

Для оцінки поточної ліквідності та здатності підприємства швидко реагувати на зміни ринку, варто проаналізувати оборотні активи, наведені у таблиці 2.7.

Згідно з таблицею 2.7, найбільшу частку оборотних активів у 2024 році становлять грошові кошти 75,49%, що є позитивним фактором для забезпечення ліквідності підприємства. Виробничі запаси зберігають стабільну частку — близько 23%. Водночас спостерігається різке скорочення дебіторської заборгованості у 2024 році після її аномального зростання у 2023-му, що, ймовірно, свідчить про активізацію політики щодо стягнення боргів.

Таблиця 2.7

Аналіз складу та структури оборотних активів КП «Міськсвітло»
за 2022 – 2024 рр.

Показники	2022рік		2023рік		2024 рік		Відхилення відносно, %	
	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Оборотні активи, всього	7124,4	100	9211,8	100	9988,8	100	29,3	8,4
Виробничі запаси	1654,7	23,2	2315,4	25,14	2303,6	23,1	39,9	-0,5
Дебіторська заборгованість за товари, робочі, послуги	18,1	0,3	388,5	4,2	87,6	0,9	2045,8	-77,4
Дебіторська заборгованість за розрахунками	0,1	0,1	-	0	-	0	100	0
Грошові кошти та їх еквіваленти	5438,8	76,4	6469,8	70,3	7539	75,5	19,1	16,5
Інші оборотні активи	12,8	0,18	38,1	0,4	58,6	0,6	197,7	53,8

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Таким чином, розглянуті показники діяльності підприємства свідчать про його активний розвиток, зростання вартості майна, а також зміни в структурі необоротних і оборотних активів. Це створює основу для подальшого фінансового аналізу, зокрема дослідження змін у балансі підприємства за структурою та динамікою.

Для виявлення основних тенденцій у фінансовому розвитку підприємства доцільно здійснити структурно-динамічний аналіз балансу. Цей підхід дозволяє простежити зміни у складі активів і джерел їх формування, а також оцінити динаміку окремих компонентів капіталу підприємства. Одним із ключових напрямів такого аналізу є оцінка структури джерел фінансування діяльності – власного і залученого капіталу.

У таблиці 2.8 наведено дані щодо динаміки формування капіталу КП «Міськсвітло» протягом 2022–2024 років.

Таблиця 2.8

Аналіз динаміки джерел формування капіталу КП «Міськсвітло»

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Абсолютне відхилення		Відносне відхилення, %	
	тис. грн	ПВ %	тис. грн	ПВ %	тис. грн	ПВ %	<u>2023</u> 2022	<u>2023</u> 2022	<u>2023</u> 2022	<u>2023</u> 2022
Капітал разом	47665,3	100	79013,9	100	84273,5	100	31348,6	31348,6	65,8	65,8
Власний капітал	46541,5	97,6	77760,9	98,4	82907,7	98,4	31219,4	31219,4	67,1	67,1
Залучений капітал	1123,8	2,4	1253	1,6	1365,8	1,6	129,2	129,2	11,5	11,5

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Згідно з аналітичними розрахунками, загальний обсяг капіталу КП «Міськсвітло» зріс із 47 665,3 тис. грн у 2022 році до 84 273,5 тис. грн у 2024 році. У 2023 році було зафіксоване стрімке зростання на 31 348,6 тис. грн, або 65,8 %, що свідчить про суттєве розширення ресурсної бази підприємства. У 2024 році темпи зростання дещо сповільнилися — приріст становив 5 259,6 тис. грн, або 6,7 %.

Основу капіталу, як видно з таблиці, становить власний капітал, частка якого залишалася стабільно високою 97,6 % у 2022 році, 98,4 % у 2023 та 2024 роках. Це свідчить про високий рівень фінансової автономії підприємства та його спроможність функціонувати без суттєвого залучення зовнішніх джерел. Абсолютне зростання власного капіталу за аналізований період становило 36 366,2 тис. грн (з 46 541,5 тис. грн до 82 907,7 тис. грн), зокрема у 2023 році — 31 219,4 тис. грн, а у 2024 році — ще 5 146,8 тис. грн. Відносне зростання у ці роки становило 67,0 % та 6,6 % відповідно.

Залучений капітал займає незначну частку у структурі капіталу 2,4 % у 2022 році, 1,6 % у 2023–2024 роках. Незважаючи на невеликі абсолютні прирости (129,2 тис. грн у 2023 році та 112,8 тис. грн у 2024 році), темпи зростання залишаються відносно високими — 11,5 % у 2023 році та 9,0 % у 2024-му. Це свідчить про помірне збільшення обсягів залучення зовнішніх ресурсів, однак їх питома вага в загальній структурі капіталу підприємства не має істотного впливу на рівень фінансової стабільності.

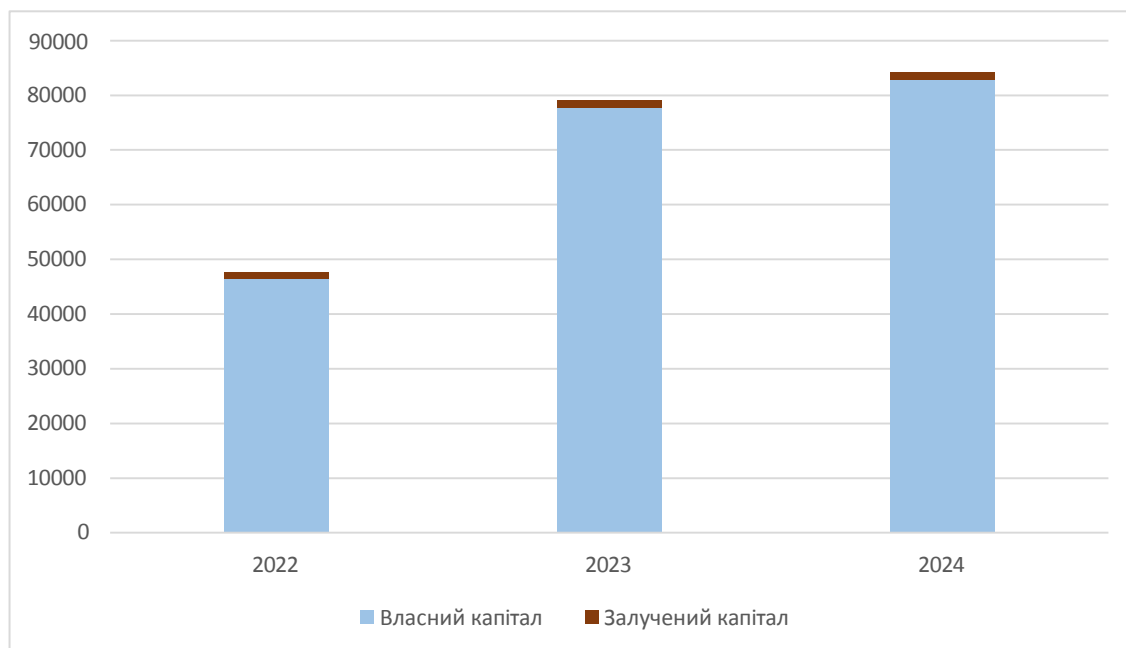

Рис. 2.4 Динаміки джерел формування капіталу КП «Міськсвітло»

Як свідчить рисунок 2.4, структура джерел фінансування підприємства характеризується домінуванням власного капіталу, що вказує на високий рівень фінансової автономії КП «Міськсвітло». Аналіз динаміки змін у співвідношенні власних і залучених коштів упродовж досліджуваного періоду дає змогу не лише визначити основні тенденції, але й оцінити ефективність реалізованої фінансової політики з позиції забезпечення сталого розвитку підприємства.

Графічні дані підтверджують стабільний фінансовий стан підприємства та обґрунтованість обраної стратегії у сфері управління капіталом. Значна частка власного капіталу в загальній структурі джерел фінансування свідчить про надійну фінансову основу, що сприяє збереженню платоспроможності в довгостроковій перспективі.

Протягом усього досліджуваного періоду власний капітал залишався ключовим джерелом фінансування діяльності КП «Міськсвітло». Його обсяг практично дорівнював загальній сумі капіталу, що свідчить про високий рівень фінансової незалежності підприємства. У 2023 та 2024 роках спостерігається поступове зростання обсягу власного капіталу, що є результатом прибуткової

діяльності та здатності підприємства до реінвестування отриманих коштів у подальший розвиток.

Залучений капітал був практично відсутній у 2022 та 2024 роках, а в 2023 році його частка залишалася незначною, що вказує на обмежене залучення зовнішніх фінансових ресурсів. Це дозволяє підприємству уникати надмірного боргового навантаження та зберігати збалансовану структуру капіталу.

Таким чином, динаміка джерел формування капіталу демонструє активну інвестиційну фазу розвитку підприємства з частковим залученням зовнішніх ресурсів, що може забезпечити розширення його виробничого потенціалу за умови ефективного управління зобов'язаннями.

Для забезпечення повноти фінансового аналізу важливо не лише дослідити динаміку капіталу підприємства, а й розглянути його структуру. Це дозволяє оцінити, який саме тип капіталу — власний чи залучений — переважає у фінансуванні діяльності підприємства, а також простежити зміни у співвідношенні джерел капіталу в динаміці.

У таблиці 2.9 представлено аналіз структури джерел формування капіталу КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки, що дає змогу визначити ступінь фінансової незалежності підприємства, рівень його самофінансування та стратегію щодо використання зовнішніх джерел.

На основі проведеного аналізу можна зробити висновок, що структура джерел формування капіталу КП «Міськсвітло» є стабільною та фінансово безпечною. Домінування власного капіталу, частка якого протягом усього аналізованого періоду перевищує 98 %, свідчить про високий рівень самофінансування та незалежність підприємства від зовнішніх джерел. Це забезпечує стійкість до фінансових ризиків, гнучкість у прийнятті управлінських рішень і загальну надійність фінансової моделі. Незначна частка залученого капіталу свідчить про обмежене використання кредитних або позикових ресурсів, що може бути ознакою обережної фінансової політики або обмеженого доступу до зовнішнього фінансування. Загалом структура капіталу підприємства є раціональною та відповідає принципам фінансової стабільності.

Таблиця 2.9

Аналіз структури джерел формування капіталу

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відхилення відносно, %	
	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Капітал разом	47665,3	100	79 013,9	100	84 273,5	100	65,8	6,7
Власний капітал	46 541,5	97,6	77 760,9	98,4	82 907,7	98,4	67,1	6,6
Залучений капітал	1 123,8	2,4	1 253,0	1,6	1 365,8	1,6	11,5	9,0

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

На рис. 2.5 відображена зміна власних та залучених джерел фінансування підприємства у досліджуваному періоді. Такий підхід дозволяє не лише виявити загальні тренди, а й оцінити ефективність фінансової політики підприємства з позиції забезпечення стабільного розвитку.

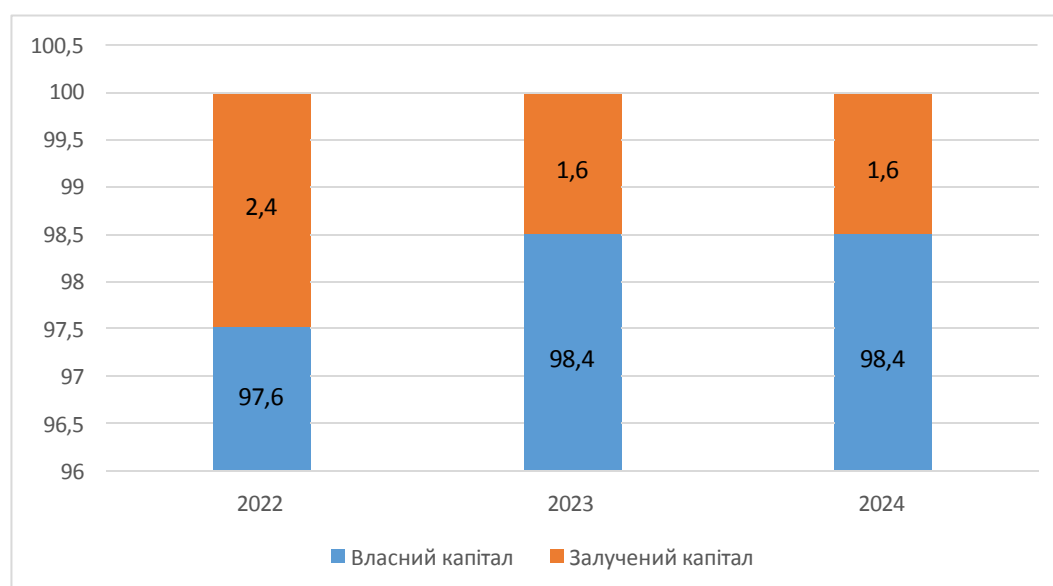

Рис. 2.5 Структура джерел формування капіталу КП «Міськвітло»

Загалом, капітал підприємства демонструє стабільне зростання, проте суттєві зміни відбуваються саме в співвідношенні між власним і залученим капіталом.

У 2022 році домінуючу частку в структурі займав власний капітал, що свідчило про відносно незалежну фінансову політику підприємства. Проте вже

у 2023 році відбулося збільшення частки зобов'язань, що може свідчити про потребу в додаткових фінансових ресурсах для реалізації інвестиційних проектів або покриття операційних витрат. Така тенденція збереглася й у 2024 році, хоча темпи приросту зобов'язань дещо сповільнилися.

Особливо варто звернути увагу на те, що зростання капіталу відбувається переважно за рахунок довгострокових зобов'язань, що може вказувати на отримання кредитів або інших фінансових ресурсів із тривалим строком погашення. Це, з одного боку, може бути позитивним сигналом інвестиційної активності, однак, з іншого — потребує контролю платоспроможності підприємства у довгостроковій перспективі.

У 2024 році структура капіталу стабілізується: підприємство продовжує нарощувати власний капітал, що свідчить про поступове посилення фінансової стійкості. Разом із тим, збереження частки зобов'язань на підвищеному рівні вимагає підвищеної уваги до управління борговим навантаженням

Таким чином, діаграма підтверджує стабільність і консервативність фінансової стратегії КП «Міськсвітло». Структура капіталу демонструє відсутність критичної залежності від зовнішнього фінансування, що дозволяє підприємству більш впевнено функціонувати навіть у разі змін кон'юнктури ринку чи обмежень доступу до позикових ресурсів. Така структура є показником фінансової надійності та ефективного управління капіталом.

Фінансова стабільність підприємства значною мірою залежить від структури його власного капіталу, оскільки саме власні джерела фінансування забезпечують незалежність у прийнятті управлінських рішень та підвищують довіру з боку кредиторів. Аналіз динаміки і питомої ваги окремих елементів власного капіталу дозволяє виявити тенденції щодо зміцнення або ослаблення фінансової автономії підприємства. Для більш глибокого розуміння змін у структурі власного капіталу доцільно детальніше розглянути його складові компоненти, що подано у таблиці 2.10.

Таблиця 2.10.

Аналіз складу та структури власного капіталу КП «Міськсвітло»

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відносне відхилення %	
	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Зареєстрований (пайовий) капітал	20284,2	43,6	23675,3	30,4	27984,7	33,8	16,7	18,2
Додатковий капітал	24695,9	53,1	50968,6	65,3	50230	60,6	106,4	-1,4
Резервний капітал	2536,5	2,3	3064,4	3,4	3832,5	4,6	20,8	25,1
Нерозподілений прибуток	633,8	1,0	732,2	0,9	860,5	1,0	15,5	17,5
Власний капітал, всього	46541,5	100	77760,9	100	82907,7	100	67,1	6,6

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Як видно з наведених даних, найбільшу питому вагу в структурі власного капіталу займає додатковий капітал, обсяг якого суттєво зріс у 2023 році на 106,4%, що могло бути наслідком дооцінки активів або надходження внесків інвесторів. У 2024 році ця стаття дещо зменшилась, однак залишилась домінуючою. Паралельно спостерігається поступове зростання зареєстрованого капіталу та резервного фонду, що свідчить про нарощення фінансової стійкості підприємства. Нерозподілений прибуток також демонструє позитивну динаміку, що є ознакою прибуткової діяльності підприємства.

Продовжуючи дослідження структури джерел фінансування, доцільно детально проаналізувати залучений капітал підприємства, незважаючи на відносно невелику частку залучених коштів, їх структура має значення: менша частка поточних зобов'язань у складі залученого капіталу позитивно впливає на фінансову стійкість і платоспроможність підприємства.

У таблиці 2.11 наведено динаміку складу залученого капіталу за 2022–2024 роки КП «Міськсвітло» Рівне. З наведених даних можна зробити висновок, що протягом аналізованого періоду — з 2022 по 2024 рік — обсяг залученого капіталу КП «Міськсвітло» демонстрував помірне, але стабільне зростання. У 2022 році він становив 1 123,8 тис. грн, у 2023 році зріс до 1 253,0

тис. грн, збільшення на 129,2 тис. грн або 11,5 %, а у 2024 році досяг 1 365,8 тис. грн, зростання на 112,8 тис. грн або 9,0 % порівняно з 2023 роком. Така динаміка свідчить про поступове залучення зовнішніх ресурсів для підтримки як операційної, так і інвестиційної діяльності підприємства.

Таблиця 2.11

Аналіз складу та структури залученого капіталу КП «Міськесвітло»

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відносне відхилення, %	
	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Залучений капітал, всього	1123,8	100	1253	100	1365,8	100	11,5	9
Довгострокові зобов'язання	622,1	55,4	709,1	56,6	870,1	63,7	14	22,7
Поточні зобов'язання за розрахунками	501,7	44,6	543,9	43,4	495,7	36,3	8,4	-8,9

Найбільш помітна зміна у структурі залученого капіталу спостерігається у частці довгострокових зобов'язань. У 2022 році їх частка становила 55,4 %, у 2023 році — 59,8 %, а у 2024 році — 63,7 %. Отже, з 2022 по 2024 рік частка довгострокових зобов'язань зросла на 8,3 процентних пункти. Це свідчить про прагнення підприємства до формування фінансової стратегії, орієнтованої на довгострокове фінансування. Такий підхід знижує короткострокове фінансове навантаження і є позитивною ознакою для забезпечення стабільності.

Що стосується поточних зобов'язань, то їх частка у структурі залученого капіталу навпаки зменшувалася. У 2022 році вона становила 44,6 %, у 2023 році — 40,2 %, а у 2024 році — 36,3 %. Таким чином, за період з 2022 по 2024 рік відбулося зниження на 8,3 процентних пункти. Це також є позитивною тенденцією, яка вказує на зменшення залежності підприємства від короткострокових зобов'язань і зниження ризиків, пов'язаних з ліквідністю.

Даний спад свідчить про скорочення короткострокових боргів і розвантаження підприємства за поточними розрахунками. Чим менше в структурі залученого капіталу частка поточних зобов'язань, тим кращою є структура капіталу підприємства і вищою його платоспроможність. У даному випадку така динаміка підтверджує зміцнення позицій підприємства у сфері

короткострокових фінансових зобов'язань і зниження залежності від оперативних позик чи кредиторської заборгованості.

Також слід зазначити, що короткострокові кредити та позики протягом аналізованого періоду були відсутні, що є свідченням обережної кредитної політики підприємства та прагнення до фінансової автономії. Це знижує ризики несплати за зобов'язаннями у короткостроковій перспективі та позитивно впливає на платоспроможність підприємства.

Отже, динаміка та структура залученого капіталу КП «Міськесвітло» свідчать про зважений підхід до використання зовнішніх ресурсів, домінування довгострокових зобов'язань і прагнення до стабільного, передбачуваного фінансування. Такий підхід формує фінансову стійкість і дозволяє підприємству гнучко реагувати на зовнішні економічні виклики.

Для оцінки фінансової стабільності та платоспроможності підприємства важливим є аналіз структури й динаміки поточних зобов'язань. У таблиці 2.12 наведено дані про обсяг та питому вагу окремих складових поточних зобов'язань КП «Міськесвітло» за період 2022–2024 років, що дозволяє виявити основні напрями змін у зобов'язаннях перед постачальниками, бюджетом та іншими кредиторами, а також оцінити рівень ризиків, пов'язаних із короткостроковою заборгованістю.

Таблиця 2.12

Аналіз складу та структури поточних зобов'язань КП «Міськесвітло»

Показники	2022 рік		2023 рік		2024 рік		Відносне відхилення, %	
	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	тис. грн	ПВ, %	<u>2023</u> <u>2022</u>	<u>2024</u> <u>2023</u>
Кредиторська заборгованість за:								
товари, роботи, послуги	14,5	2,9	4,8	0,9	2,0	0,4	-66,9	-58,3
розрахунками з бюджетом	430,6	85,8	484,6	89,1	458,2	92,4	12,5	-5,4
Інші поточні зобов'язання	56,6	11,3	54,5	10,0	35,5	7,2	-3,7	-34,9
Поточні зобов'язання та забезпечення	501,7	100	543,9	100	495,7	100	8,4	-8,9

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

У 2022–2024 роках поточні зобов'язання КП «Міськсвітло» зазнали помітних змін як у загальному обсязі, так і у структурі. У 2023 році загальна сума поточних зобов'язань зросла на 8,4% порівняно з 2022 роком і становила 543,9 тис. грн. Проте у 2024 році цей показник зменшився до 495,7 тис. грн, тобто на 8,9%, що може свідчити про часткове погашення зобов'язань або зменшення обсягу нових зобов'язань.

Найбільшу частку в структурі поточних зобов'язань у всі три роки займала кредиторська заборгованість за розрахунками з бюджетом — від 85,8% у 2022 році до 92,4% у 2024 році. Це свідчить про стабільну домінуючу роль податкових і бюджетних зобов'язань у загальній структурі поточної заборгованості. У той же час заборгованість з податку на прибуток демонструє різкі коливання: у 2023 році вона різко зросла до 190 тис. грн (на 375% більше, ніж у 2022 році), але вже у 2024 році скоротилася майже повністю — до 2,5 тис. грн, що свідчить про своєчасну її сплату або перегляд податкових зобов'язань.

Кредиторська заборгованість за товари, роботи та послуги зменшилася з 14,5 тис. грн у 2022 році до 0,9 тис. грн у 2024 році, тобто на 93,8%, що є позитивним показником з точки зору взаєморозрахунків з постачальниками. Її питома вага також зменшилась — з 2,9% у 2022 році до 0,2% у 2024 році. Інші поточні зобов'язання протягом трьох років також поступово зменшувалися як у абсолютному вираженні (з 56,6 тис. грн до 35,5 тис. грн), так і у структурі (з 11,3% до 7,2%).

Загалом можна зробити висновок, що підприємство здійснило кроки щодо зменшення своїх короткострокових боргових зобов'язань, зокрема перед постачальниками та за іншими поточними позиціями, проте зберігає високий рівень залежності від зобов'язань перед бюджетом.

Для оцінки фінансової результативності діяльності КП «Міськсвітло» проведено аналіз формування доходів підприємства за 2022–2024 роки. У таблиці 2.13 наведено динаміку основних джерел доходу, їх абсолютні та відносні зміни, що дає змогу оцінити стабільність та ефективність комерційної діяльності підприємства.

Аналізуючи дані таблиці 2.13 можна спостерігати позитивну тенденцію зростання загального доходу підприємства: з 36 186,7 тис. грн у 2022 році до 54 178,3 тис. грн у 2024 році, тобто на 49,6 %. Основну частку в структурі доходів займає чистий дохід від реалізації продукції, який зріс на 26,8 % у 2023 році та ще на 19,0 % у 2024-му.

Таблиця 2.13

Аналіз формування доходу КП «Міськсвітло» за 2022- 2024 рік

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
	2022	2023	2024	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	33407,6	42350,8	50409,3	943,2	8058,5	26,8	19
Інші операційні доходи	1047,6	1051,1	1006,1	3,5	-45	0,3	-4,3
Інші доходи	1731,5	2318,2	2717,9	586,7	399,7	33,9	17,2
Всього доходи	36186,7	45675,1	54178,3	9488,4	8503,2	26,2	18,6

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Інші операційні доходи залишались майже незмінними у 2023 році (+0,3%), однак у 2024-му дещо знизились (-4,3%). Інші доходи демонструють стабільне зростання: на 33,9 % у 2023 році та на 17,2 % у 2024-му.

Загалом, динаміка свідчить про зростання дохідної частини підприємства, насамперед за рахунок реалізації основної продукції, що є позитивним сигналом щодо розвитку господарської діяльності.

Після оцінки формування доходів підприємства доцільно проаналізувати структуру та динаміку його витрат, адже саме співвідношення між доходами та витратами визначає рівень прибутковості й ефективність господарської діяльності.

Нижче подано таблицю 2.14, яка відображає основні витрати КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки з відповідними змінами. З наведеної таблиці видно, що відбувається зростання загального обсягу витрат протягом аналізованого періоду. Основну частку традиційно займає собівартість реалізованої продукції, що є характерним для виробничих підприємств.

Поступове збільшення адміністративних та інших операційних витрат може свідчити як про розширення діяльності, так і про потребу в оптимізації управлінських процесів.

Таблиця 2.14

Аналіз формування витрат КП «Міськсвітло» за 2022- 2024 рік

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
	2022	2023	2024	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	29473,8	37243,1	45838	7769,3	8594,9	26,4	23,1
Інші операційні витрати	6488,3	7251	6904,4	762,7	-346,6	11,8	-4,8
Інші витрати	2,2	7,2	1,1	5	-6,1	227,3	-84,7
Всього витрати	35964,3	44501,3	52743,5	8537	8242,2	23,7	18,5

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Зіставлення темпів зростання витрат і доходів дозволяє оцінити ефективність господарської політики підприємства та сформулювати висновки щодо прибутковості його діяльності.

Для повнішого розуміння фінансових результатів діяльності підприємства важливо проаналізувати співвідношення між доходами та витратами у динаміці. Такий аналіз дає змогу виявити, наскільки ефективно підприємство управляє своїми ресурсами, а також оцінити тенденції зміни прибутковості.

На рисунку 2.6 представлено графічне зіставлення темпів зростання доходів і витрат КП «Міськсвітло» упродовж 2022–2024 років. Як видно діаграми протягом 2022–2024 років як доходи, так і витрати КП «Міськсвітло» демонструють стабільну тенденцію до зростання. В період з 2022 по 2024 рік доходи та витрати щорічно зростають, при цьому доходи стабільно перевищують витрати. У 2022 році прибуток становив 222,4 тис.грн, у 2023 році – 1173,8 тис.грн, а в 2024 році – 1434,8 тис.грн, що свідчить про поступове покращення фінансової ефективності та стабільне зростання прибутковості.

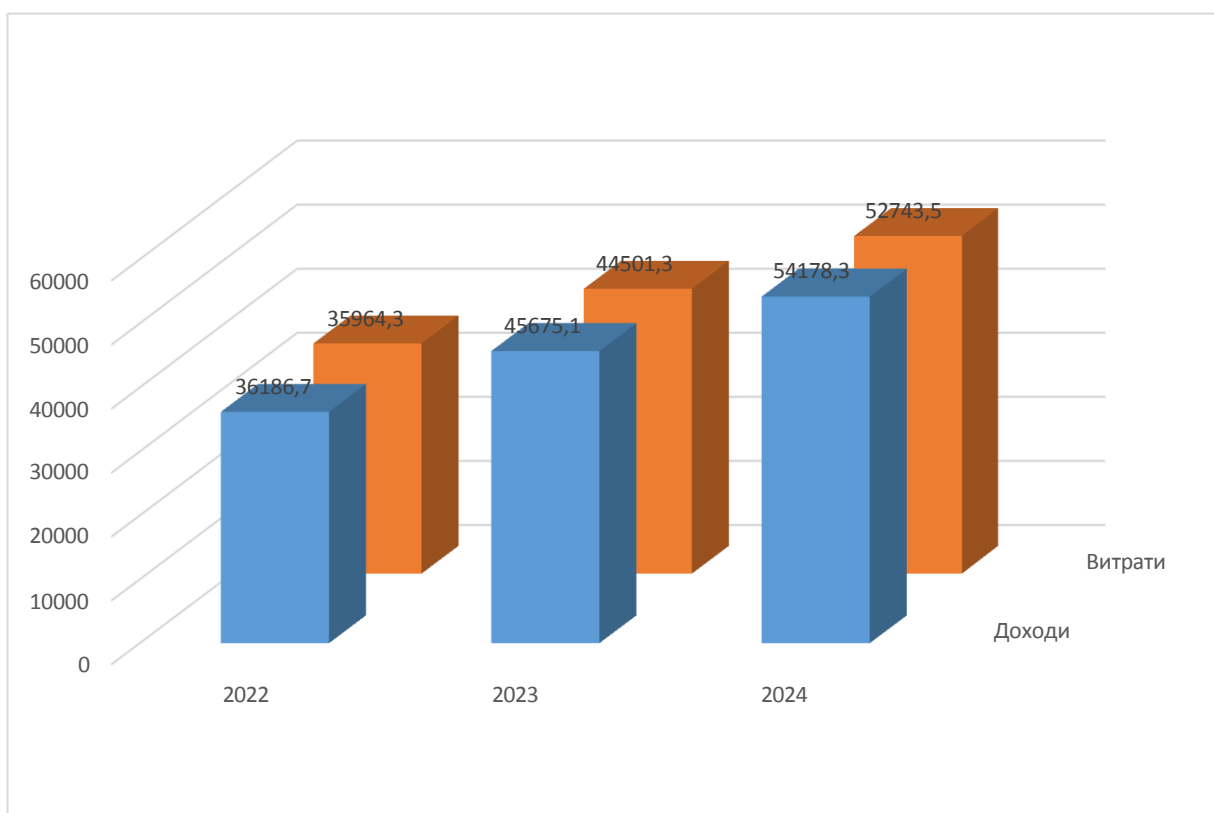

Рис. 2.6 Динаміка доходів і витрат КП «Міськсвітло»

Такий характер змін свідчить про необхідність більш ефективного контролю за витратами та перегляду господарської політики підприємства. Постійне перевищення витрат над доходами створює ризики для фінансової стійкості та може ускладнити можливість самофінансування в майбутньому.

Отже, зіставлення темпів зростання доходів і витрат дозволяє зробити висновок про недостатню прибутковість діяльності підприємства та потребу у вжитті заходів щодо оптимізації витратної частини бюджету та підвищення ефективності використання ресурсів.

Після розгляду динаміки доходів і витрат логічним є перехід до аналізу формування чистого прибутку підприємства, який є ключовим показником фінансової ефективності його діяльності. У таблиці 2.15 подано зіставлення загальних доходів і витрат КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки та розрахунок чистого прибутку з відповідними відхиленнями.

Таблиця 2.15

Формування чистого прибутку КП «Міськсвітло»

Показники	Роки			Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
	2022	2023	2024	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Всього доходи	36186,7	45675,1	54178,3	9488,4	8503,2	26,2	18,6
Всього витрати	35964,3	44501,3	52743,5	8537	8242,2	23,7	18,5
Чистий прибуток	182,4	983,8	1283	801,4	299,2	439,4	30,4

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

На рис. 2.7 зображена динаміка оборотних та необоротних активів підприємства «Міськсвітло» Рівне.

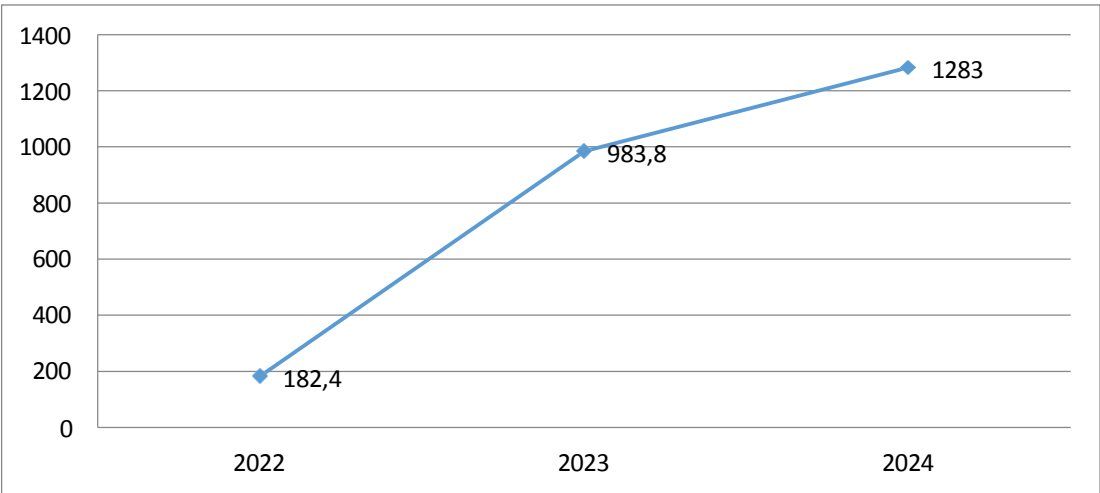

Рис. 2.7 Динаміка чистого прибутку КП «Міськсвітло»

Протягом аналізованого періоду спостерігається позитивна динаміка прибутковості підприємства. Чистий прибуток у 2022 році становив лише 182,4 тис. грн, однак у 2023 році він зріс до 983,8 тис. грн (збільшення на 801,4 тис. грн, або на 439,5 %), а в 2024 році — до 1283,0 тис. грн (зростання на 30,4 % порівняно з попереднім роком). Таке зростання пояснюється тим, що темпи збільшення доходів перевищували темпи зростання витрат. У 2022–2024 роках доходи підприємства зросли з 36 186,7 тис. грн до 54 178,3 тис. грн, тоді як витрати — з 35 964,3 тис. грн до 52 743,5 тис. грн. Завдяки цьому підприємство змогло підвищити прибутковість та рентабельність. Загалом динаміка чистого

прибутку вказує на зміцнення фінансової стабільності КП «Міськсквітло» та створює передумови для подальшого розвитку.

2.3. Коефіцієнтний аналіз основного капіталу

У межах структурно-параметричного аналізу основного капіталу важливо враховувати не лише його обсяг та динаміку, а й взаємозв'язок з фінансовою стійкістю підприємства. Одним із ключових показників фінансового стану виступає ліквідність балансу, що характеризує здатність підприємства своєчасно покривати свої зобов'язання за рахунок наявних активів, розподілених за ступенем ліквідності. Цей підхід дозволяє виявити рівень мобільності основного капіталу та оцінити його вплив на поточну платоспроможність підприємства.

У таблиці 2.16 наведено аналіз ліквідності балансу КП «Міськсквітло» за 2022–2024 роки, що дозволяє простежити зміну співвідношення між групами активів і відповідними зобов'язаннями.

Таблиця 2.16

Аналіз ліквідності балансу

Активи	2022	2023	2024	Пасиви	2022	2023	2024
Найбільш ліквідні активи (A1)	5 438,8	6 469,8	7 539,0	Поточні зобов'язання за розрахунками (П1)	501,7	543,9	495,7
Середньоліквідні активи (A2)	228,6	583,9	328,2	Короткострокові кредити банків і позики (П2)	0	0	0
Низьколіквідні активи (A3)	1 518,7	2 120,5	2 053,6	Довгострокові зобов'язання (П3)	622,1	709,1	870,1
Важколіквідні активи (A4)	36598,4	47665,3	79 013,9	Постійні пасиви (П4)	35 557,3	46 541,5	77 760,9
Баланс	36598,4	47665,3	79 013,9	Баланс	36 598,4	47 665,3	79 013,9

Розрахунок	Платіжний надлишок або нестача (+,-)		
	2022	2023	2024
A1-П1	4937,1	5925,9	7043,3
A2-П2	228,6	583,9	328,2
A3-П3	896,6	1411,4	1183,5
A4-П4	1041,1	1041,1	1041,1
Коефіцієнт платоспроможності $K_{пл} = \frac{A_1 + 0,5 \cdot A_2 + 0,3 \cdot A_3}{П_1 + 0,5 \cdot П_2 + 0,3 \cdot П_3}$	6,39	7,32	7,26

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Щоб повноцінно оцінити ліквідність, необхідно звернутись до фінансових коефіцієнтів, які дозволяють кількісно охарактеризувати здатність підприємства покривати зобов'язання різного ступеня терміновості. Відповідні розрахунки наведено у таблиці 2.17.

Таблиця 2.17

Аналіз коефіцієнтів ліквідності КП «Міськесвітло»

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Вихідні дані , тис. грн.							
1.Поточні зобов’язання	501,7	543,9	495,7	42,2	−48,2	8,4	-8,9
2.Грошові кошти	5438,8	6469,8	7539	1031	1069,2	18,9	16,5
3.Дебіторська заборгованість	166,9	621,5	396,2	454,6	−225,3	272,3	-36,3
4.Оборотні активи	7124,4	9211,8	9988,8	2087,4	777		8,4
5.Необоротні активи	40540,9	69802,1	74284,7	29261,2	4482,6		6,4
6.Активи	47665,3	79013,9	84273,5	31348,6	5259,6		6,6
7.Кредиторська заборгованість	501,7	543,9	495,7	42,2	−48,2		-8,86
Коефіцієнти							
1. Коеф. абсолютної ліквідності	10,8	11,9	15,2	1,1	3,3		27,7
2. Коеф. термінової ліквідності	11,2	13,1	15	1,9	2,1	17	14.5
3. Коеф. загальної ліквідності	14,2	16,9	20,1	2,7	3,2	19.0	18,9
4.Коеф.співвідношен ня ДЗ і КЗ	0,3	1,1	0,8	0,8	-0,3	266.7	-27,3

продовження таблиця 2.17

5. Коеф. мобільності активів	0,2	0,1	0,1	-0,1	0	-50	0
6. Коеф. співвідношення активів	5,7	7,6	7,4	1,9	0,1	33,2	-2,6

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Аналіз даних таблиці 2.17 свідчить про стійке зростання всіх основних показників ліквідності. Коефіцієнт абсолютної ліквідності у 2024 році досяг 15,21, що перевищує норматив у кілька разів і свідчить про надлишок грошових коштів щодо поточних зобов'язань. Також позитивну динаміку демонструють коефіцієнти термінової та загальної ліквідності. Показник співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості є нестабільним, що вказує на потребу в оптимізації політики розрахунків. Загалом рівень ліквідності підприємства можна вважати високим, що є позитивним сигналом.

На рис. 2.8 відображено динаміку фінансових коефіцієнтів КП «Міськсвітло» за 2022–2024 роки.

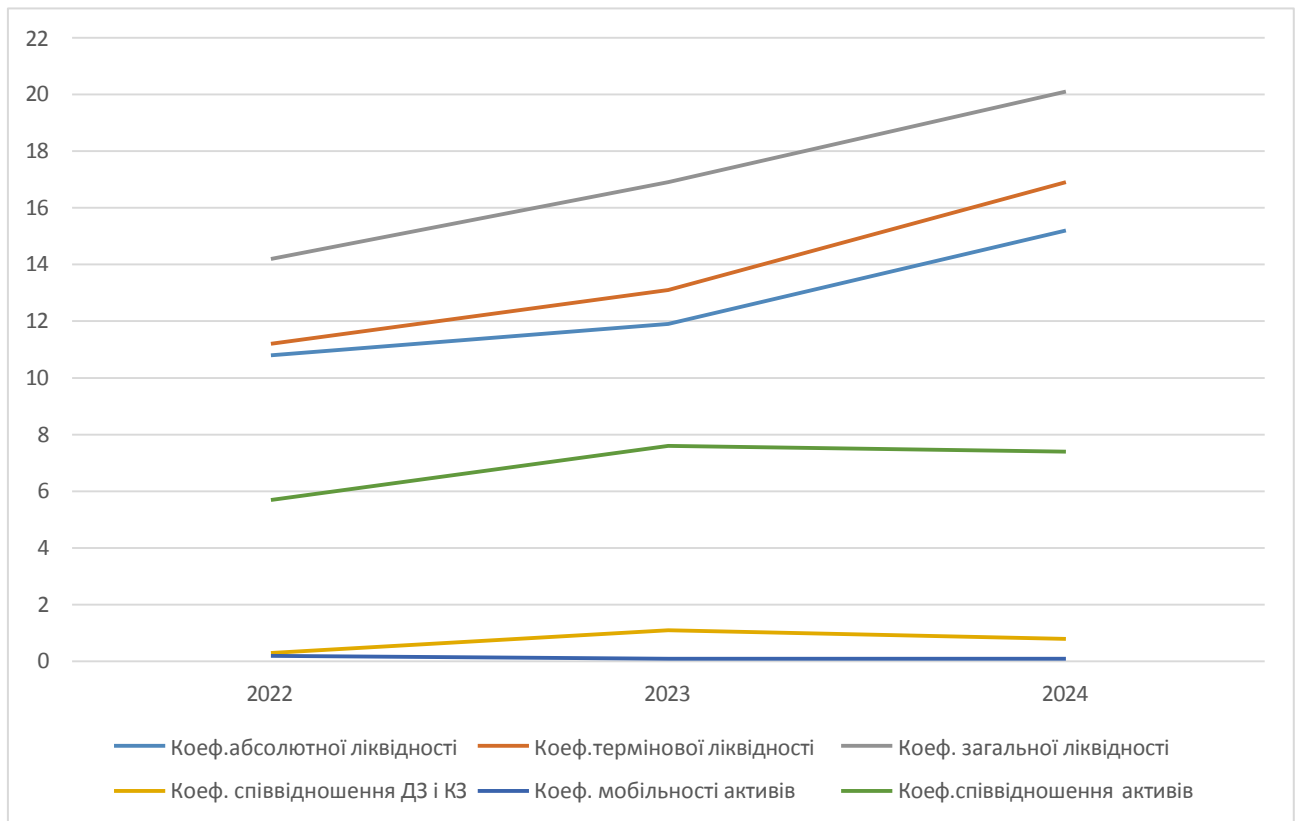

Рис. 2.8 Динаміка коефіцієнтів ліквідності КП «Міськсвітло»

З даної діаграми видно, що упродовж трьох років спостерігається позитивна тенденція щодо платоспроможності підприємства. Коефіцієнт абсолютної ліквідності має стабільний рівень, незначно підвищуючись у 2024 році порівняно з попередніми роками. Це свідчить про достатню наявність грошових коштів та їх еквівалентів для покриття термінових зобов'язань.

Коефіцієнт термінової ліквідності зростає з кожним роком, що вказує на покращення можливості підприємства розраховуватися з поточними зобов'язаннями за рахунок найбільш ліквідних оборотних активів. Коефіцієнт загальної ліквідності також демонструє стабільне зростання, що свідчить про зміцнення фінансової стійкості.

Найбільш різке зростання спостерігається за коефіцієнтом співвідношення дебіторської заборгованості до кредиторської (ДЗ/КЗ) у 2024 році його значення перевищило 20, що є сигналом про значне накопичення дебіторської заборгованості на фоні низького рівня кредиторської. Це може свідчити про зниження ефективності роботи з дебіторами або про політику підприємства щодо уникнення зобов'язань перед контрагентами.

Коефіцієнт мобільності активів у всі роки залишається дуже низьким, що вказує на незначну частку мобільних (оборотних) активів у загальній структурі майна підприємства. Це свідчить про високу частку необоротних активів і відносно низьку гнучкість фінансової структури.

Коефіцієнт співвідношення активів демонструє зростання з 2022 до 2023 року, а в 2024 — дещо зменшується. Така динаміка може свідчити про часткове зниження рівня ефективності використання активів у 2024 році порівняно з попереднім періодом.

Фінансова стійкість підприємства є одним із ключових показників його надійності, платоспроможності та здатності ефективно функціонувати в умовах ринкової нестабільності. Вона визначається співвідношенням власних і позикових джерел фінансування, здатністю підприємства маневрувати фінансовими ресурсами, а також рівнем залежності від зовнішніх кредиторів. У таблиці 2.18 наведено основні коефіцієнти, що дозволяють здійснити

комплексну оцінку фінансової стійкості КП «Міськсвітло» у динаміці за 2022–2024 роки.

Результати з таблиці 2.18 свідчать, про те що у 2023 році підприємство демонструє тимчасове зниження показників автономії 0,6 і фінансової стабільності 0,6 що може бути наслідком активного залучення довгострокових зобов'язань. Проте вже у 2024 році ситуація покращується: коефіцієнт автономії зростає до 0,984, що вказує на практично повне фінансування за рахунок власного капіталу.

Коефіцієнт фінансування також значно покращується, що позитивно характеризує рівень незалежності підприємства. Зростання коефіцієнта маневреності свідчить про збільшення частки власного оборотного капіталу. Такий тренд свідчить про поступове відновлення фінансової рівноваги підприємства та зростання його інвестиційної привабливості.

Таблиця 2.18

Аналіз коефіцієнтів фінансової стійкості КП «Міськсвітло»

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				Абсолютне, тис. грн.		Відносне, %	
				<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Вихідні дані, тис. грн.							
1.Власний капітал	46541.5	77760,9	82907,7	31219,4	5146,8	67,1	6,6
2.Майно	47 665,3	79 013,9	84273,5	31 348,6	5 259,6	65,8	6,7
3.Позиковий капітал	1 123,8	1 253	1365,8	129,2	112,8	11,5	9
4.Оборотні активи	7 124,4	9 211,8	9988,8	2 087,4	777		8,4
5.Основні засоби	32 115,5	65 924,2	6155,5	33 808,7	3 231,3	105,3	4,9
Коефіцієнти							
1. Коеф.автономії	1,1	0,6	1,1	-0,4	0,4	-37,7	62,9
2.Коеф.концентрації позикового капіталу	0,03	0,02	0,02	-0,02	0		0
3.Коеф.фінансування	30,5	38,1	60,7	7,6	22,6		59,3
4.Коеф. фінансової стабільності	1,001	0,6	1	-0,381	0,380	-38,06	61,29
5.Коеф.маневреності	5,5	5,2	8,3	-0,3	3,1		60,2
6.Коеф. інвестування	0,7	0,8	0,8	0,1	-0,01		-1,6

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

На діаграмі на рис. 2.9 представлено динаміку основних фінансових

коефіцієнтів підприємства за 2022, 2023 та 2024 роки. Графік відображає зміни таких показників, як коефіцієнт автономії, концентрації позикового капіталу, фінансування, фінансової стабільності, маневреності та інвестування, що дає змогу оцінити фінансову стійкість та ефективність управління ресурсами підприємства у зазначений період.

Найбільш вираженим є зростання коефіцієнта фінансування, якщо у 2022 році він становив близько 30, то у 2023 – приблизно 40, а в 2024 – понад 60. Це свідчить про суттєве зміцнення фінансової самостійності підприємства за рахунок збільшення власного капіталу. Інші показники, зокрема коефіцієнти автономії, концентрації позикового капіталу та фінансової стабільності, залишаються майже незмінними, демонструючи стабільність у структурі джерел фінансування. Коефіцієнт маневреності поступово зростає, що може свідчити про покращення мобільності власного капіталу. Незначні зміни у коефіцієнті інвестування та стабільно низький рівень фінансової стабільності можуть вказувати на збереження обережної інвестиційної політики або обмеженість у внутрішніх джерелах фінансування.

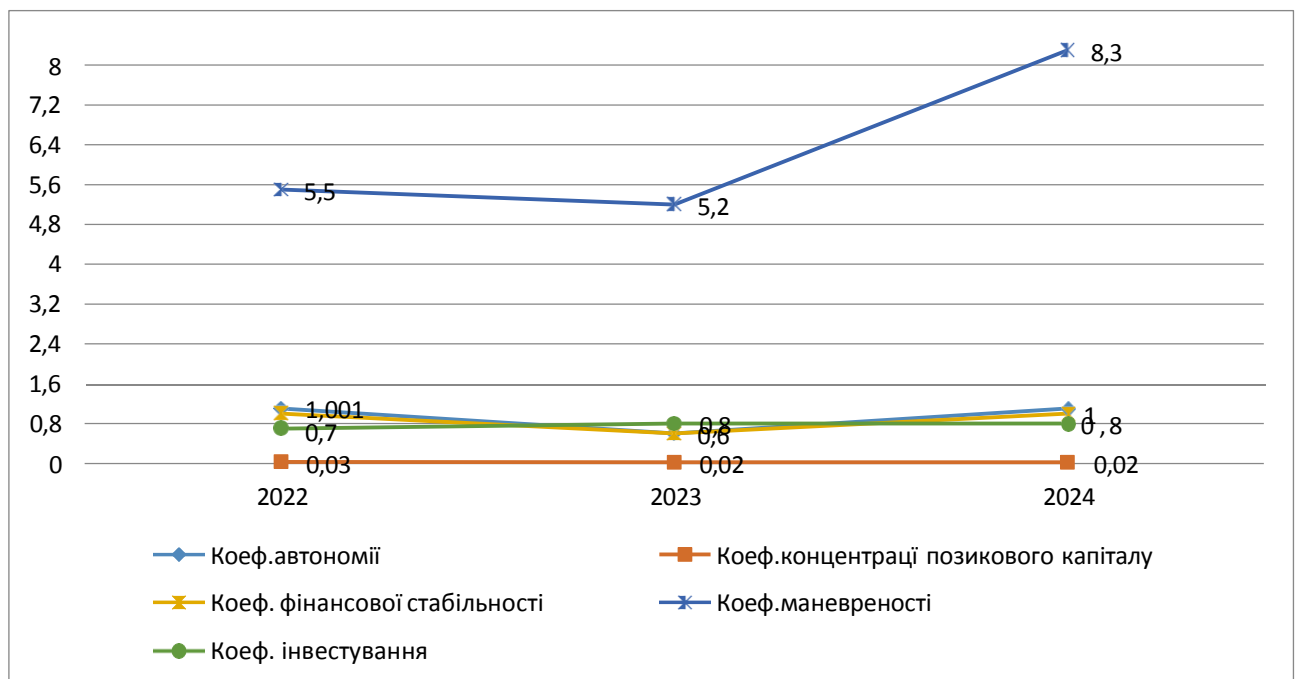

Рис.2.9 Динаміка коефіцієнтів фінансової стійкості КП «Міськсвітло».

Наступним етапом є оцінка ділової активності підприємства, що дозволяє визначити, наскільки ефективно підприємство використовує свої ресурси — капітал, запаси, дебіторську і кредиторську заборгованість (табл. 2.19).

З таблиці 2.19 видно, що розраховані коефіцієнти оборотності капіталу демонструють стабільну або позитивну динаміку. Зокрема, зростання оборотності запасів до 7,97 у 2024 році свідчить про більш ефективне використання складських ресурсів. Оборотність дебіторської заборгованості вказує на те, що у 2023 році виникло значне накопичення боргів, однак у 2024 році ситуація значно покращилася. Також спостерігається зростання оборотності кредиторської заборгованості, що свідчить про ефективніше управління розрахунками з постачальниками.

Таблиця 2.19

Аналіз показників ділової активності КП «Міськсвітло» за 2022 – 2024 рр.

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Вихідні дані, тис. грн.							
1.Виручка від реалізації	8758,90	12690,70	15895,60	3931,80	3204,90	44,90	25,23
2.Капітал	47665.3	79013,9	84273,5	31348,60	5259,60	65,76	6,66
3.Власний капітал	46541,50	77760,90	82907,70	31219,40	5146,80	67,06	6,62
4.Запаси	1505,90	2082,40	1995,00	576,50	-87,40	38,30	-4,20
5.Дебіторська заборгованість	213,50	583,90	328,20	370,40	-255,70	173,52	-43,7
6.Кредиторська заборгованість	501,7	543,9	495,7	42,20	-48,20	8,41	-8,86
Коефіцієнти							
1. Коеф. оборотності капіталу	0,18	0,16	0,19	-0,02	0,03	-11,11	18,75
2. Коеф. оборотності власного капіталу	0,19	0,16	0,19	-0,03	0,03	-15,79	18,75
3. Коеф. оборотності запасів	5,82	6,09	7,97	0,27	1,88	4,64	30,87
4. Коеф. оборотності дебіторської заборгованості	41,03	21,73	48,43	-19,30	26,70	-47,05	122,91
5. Коеф. оборотності кредиторської заборгованості	17,46	23,33	32,07	5,87	8,74	33,63	37,47

На рис. 2.10 зображено динаміку показників ділової активності комунального підприємства «Міськсвітло» за 2022–2024 роки. До аналізованих коефіцієнтів належать оборотність капіталу, власного капіталу, запасів, дебіторської та кредиторської заборгованості, що дозволяє оцінити

ефективність використання ресурсів підприємства та швидкість обігу його активів.

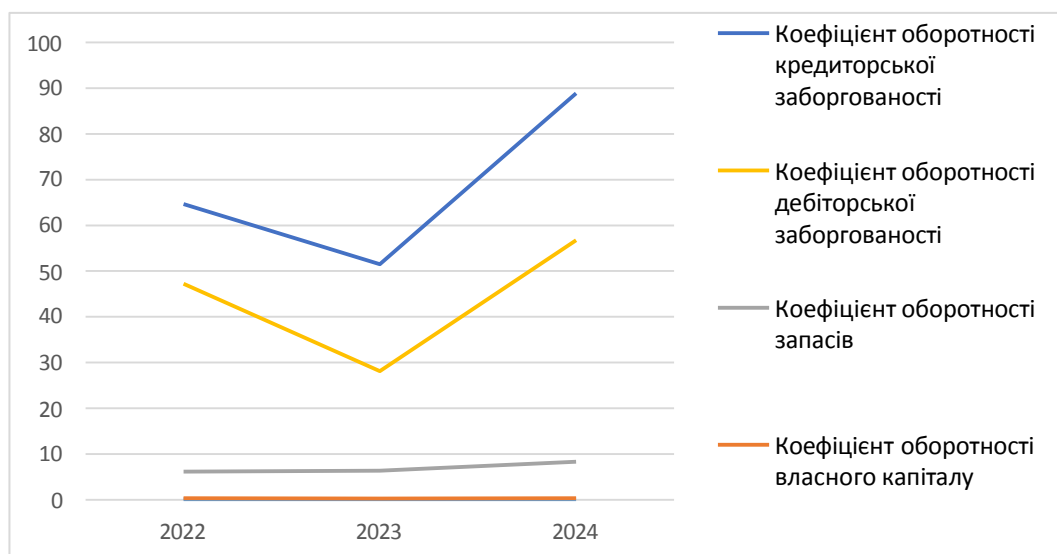

Рис. 2.10 Динаміка коефіцієнтів ділової активності КП «Міськсвітло».

Протягом трьох років спостерігається позитивна динаміка щодо коефіцієнта оборотності запасів — його значення поступово зростає, що свідчить про ефективніше управління складськими запасами. Особливо вираженою є зміна у коефіцієнті оборотності дебіторської заборгованості: після зниження у 2023 році він значно підвищився у 2024 році, що може свідчити про покращення платіжної дисципліни клієнтів або зміну умов розрахунків. Коефіцієнт оборотності кредиторської заборгованості також демонструє поступове зростання, що вказує на прискорення розрахунків із постачальниками. Натомість коефіцієнти оборотності капіталу та власного капіталу залишаються майже незмінними, що може свідчити про стабільність у використанні фінансових ресурсів підприємства.

Завершальним етапом параметричного аналізу є оцінка рентабельності — ключового показника фінансової ефективності, що характеризує прибутковість діяльності підприємства відносно витрат, активів та власного капіталу таблиця 2.20.

Таблиця 2.20

Аналіз показників рентабельності КП «Міськсвітло» за 2022-2024 роки

Показники	2022	2023	2024	Відхилення			
				абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
				$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Вихідні дані, тис. грн.							
1.Виручка від реалізації	8758,9	12690,7	15895,6	3931,8	3204,9	44,9	25,2
2. Чистий прибуток	200,3	2182,1	1546,8	1981,8	-635,3	989,2	-29,1
3. Власний капітал	46541,5	77760,9	82907,7	31219,4	5146,8	67,06	6,62
4. Витрати	8558,6	10508,6	14348,8	1950	3840,2	22,79	36,56
5. Активи	47665,3	79013,9	84273,5	31348,6	5259,6	65,76	6,66
Рентабельність, %							
1. Рентабельність продукції	2,3	17,2	9,7	14,9	-7,5	651,53	-43,43
2.Рентабельність власного капіталу	0,43	2,81	1,87	2,38	-0,9	553,49	-33,45
3. Рентабельність витрат	2,34	20,77	10,77	18,43	-10,1	787,18	-48,08
4. Рентабельність активів	0,42	2,76	1,84	2,34	-0,9	557,1	-33,33

У 2023 році підприємство демонструє суттєве зростання всіх показників рентабельності, зокрема рентабельність продукції зростає до 17,2%, а витрат — до 20,77%, що є наслідком різкого збільшення прибутку. У 2024 році ці показники знижуються, хоча залишаються на прийнятному рівні, що може бути наслідком зростання витрат. Попри зниження прибутку, підприємство зберігає достатній рівень рентабельності, що свідчить про відносну стабільність фінансової ефективності.

Проведений параметричний аналіз підтверджує позитивну динаміку основних фінансових показників. У підприємства спостерігається високий рівень автономії, значне зростання рентабельності у 2023 році та загальне покращення фінансової стійкості у 2024 році. Це свідчить про ефективне управління ресурсами та сприятливі умови для подальшого розвитку.

Наведемо вихідні дані для факторного аналізу за допомогою коефіцієнта загальної ліквідності таблиця 2.21.

Таблиця 2.21

Вихідні дані для факторного аналізу коефіцієнта загальної ліквідності

Показники	Умовн е познач ення	2022	2023	2024	Відхилення			
					абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
					$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$	$\frac{2023}{2022}$	$\frac{2024}{2023}$
Оборотні активи, тис. грн.	У	7124,4	9211,8	9988,8	2987,4	777	29,3	8,4
Поточні зобов'язання, тис. грн.	X1	501,7	543,9	495,7	42,2	-48,2	8,41	-8,9
Коефіцієнт загальної ліквідності, тис. грн.	X2	14,2	16,9	20,1	2,7	3,2	19,01	18,9

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Проводимо факторний аналіз фондівдачі за допомогою прийому ланцюгових підстановок за 2022-2023 роки (табл. 2.22).

Таблиця 2.22

Метод ланцюгових підстановок за 2022-2023 роки

№ підстановки	Фактори		У	Вплив факторів
	X1	X2		
0	501,7	14,2	7124,4	—
1	543,9	14,2	7721,4	+597,0
2	543,9	16,9	9182,9	+1461,5
Загальний вплив факторів				+2058,5

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Загальне зростання оборотних активів між 2022 і 2023 роками становило 2058,5 тис. грн. З них 597 тис. грн припадає на зміну поточних зобов'язань, а 1461,5 тис. грн – на зростання коефіцієнта загальної ліквідності. Це свідчить про посилення фінансової гнучкості підприємства та підвищення його платоспроможності.

Наведемо вихідні дані для факторного аналізу за допомогою коефіцієнта оборотності капіталу (табл. 2.23).

Таблиця 2.23

Вихідні дані для факторного аналізу коефіцієнту оборотності капіталу

Показники	Умовне позначення	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Відхилення			
					абсолютне, тис. грн.		відносне, %	
					<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023
Виручка від реалізації, тис. грн.	У	8758,9	12690,7	15895,6	4062	3369,3	44,9	25,2
Капітал, тис. грн.	X1	47665,3	79013,9	84273,5	31348,6	5259,6	62,8	6,7
Коефіцієнт оборотності капіталу, тис. грн.	X2	0,18	0,16	0,19	-0,02	0,03	-11,1	18,7

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

Проводимо факторний аналіз за допомогою методу абсолютних різниць за 2022–2023 роки:

- 1) Визначаємо вплив фактора X1 на У: $У_{x1} = (79013,9 - 47665,3) \cdot 0,18 = 5642,7$
- 2) Визначаємо вплив фактора X2 на У: $У_{x2} = (0,16 - 0,18) \cdot 79013,9 = -1580,2$
- 3) Визначаємо загальний вплив обох факторів: $У = 5642,7 - 1580,2 = 4062,5$

У період з 2022 по 2023 рік виручка від реалізації зросла на 3931,8 тис. грн, або на 44,9%. Проведений факторний аналіз методом абсолютних різниць дозволив виявити, що ключовим фактором, який позитивно вплинув на зростання виручки, стало збільшення обсягу капіталу: його внесок становив +5 642,7 тис. грн. Натомість зниження коефіцієнта оборотності капіталу з 0,18 до 0,16 негативно вплинуло на виручку, зменшивши її на 1 580,2 тис. грн.

У підсумку, сукупний вплив двох факторів становить +4 062,5 тис. грн, що навіть перевищує фактичне зростання виручки, що може бути пов'язано з незначними похибками округлення або впливом інших, не врахованих у моделі чинників. Це свідчить про важливість ефективного управління як обсягами капіталу, так і його оборотністю для забезпечення стабільного зростання доходів підприємства.

Проводимо факторний аналіз за допомогою методу абсолютних різниць за 2023–2024 роки:

1) Визначаємо вплив фактора X_1 на Y : $Y_{x1} = (84273,5 - 79013,9) * 0,16 = 841,6$

2) Визначаємо вплив фактора X_2 на Y : $Y_{x2} = (0,19 - 0,16) * 84273,5 = 2528,2$

3) Визначаємо загальний вплив обох факторів: $Y = 841,6 + 2528,2 = 3369,8$

У 2023–2024 роках загальне зростання виручки від реалізації на 3204,9 тис. грн було зумовлено як збільшенням капіталу (вплив +841,6 тис. грн), так і підвищенням коефіцієнта його оборотності (вплив +2 528,2 тис. грн). Основним рушієм зростання виступило саме покращення ефективності використання капіталу.

Проведемо прогностичний аналіз фінансових показників підприємства таблиця 2.24. На основі проведеного прогностичного аналізу валюти балансу можна зробити такі висновки, що у 2022–2024 роках спостерігалось стійке зростання основних фінансових показників підприємства. Валюта балансу зросла з 47 665,3 тис. грн у 2022 році до 84 273,5 тис. грн у 2024 році, що свідчить про розширення обсягів господарської діяльності. Середній темп зростання валюти балансу за аналізований період становив 132,99%, а прогноз на 2025 рік становить 109 869,38 тис. грн.

Таблиця 2.24

Прогностичний аналіз валюти балансу КП «Міськсквітло»

Показники	2022	2023	2024	Середнє значення	Відхилення відносно, %			Прогноз на 2025 рік
					<u>2023</u> 2022	<u>2024</u> 2023	Середнє значення	
Валюта балансу, тис. грн.	47665,3	64640,6	84273,5	65526,47	35,61	30,37	32,99	109869,38
Необоротні активи, тис. грн.	40540,9	69802,1	74284,7	61542,57	72,18	6,42	39,30	79055,17
Оборотні активи, тис. грн.	7124,4	9211,8	9988,8	8775,00	29,30	8,43	18,87	10831,34
Виручка від реалізації продукції, тис. грн.	33407,6	42350,8	50409,3	42055,90	26,77	19,03	22,90	60001,17

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

З метою оцінки подальших перспектив розвитку підприємства доцільно провести прогнозний аналіз динаміки основних фінансових показників. Такий підхід дозволяє не лише оцінити тенденції попередніх років, а й передбачити можливі зміни у структурі активів та доходів у майбутньому періоді. На основі середніх темпів зростання за 2022–2024 роки здійснено розрахунок прогнозних значень на 2025 рік для ключових показників: валюти балансу, необоротних і оборотних активів, а також виручки від реалізації продукції.

Як бачимо, необоротні активи зросли особливо стрімко в середньому на 39,30%, що вказує на значні інвестиції у довгострокові активи. Дане зростання свідчить про можливу модернізацію основних засобів чи розширення виробничих потужностей. Оборотні активи також зросли, в середньому на 18,87%, що демонструє збереження фінансової гнучкості підприємства.

Виручка від реалізації продукції показала стабільне зростання із середнім темпом 22,90%, що підтверджує ефективність операційної діяльності. Прогнозована виручка на 2025 рік становить 60 001,17 тис. грн, що є позитивною тенденцією до подальшого фінансового зміцнення підприємства.

Загалом, підприємство демонструє позитивну динаміку розвитку, що створює передумови для подальшого зростання у 2025.

Ще одним із важливих завдань фінансового управління є попередження фінансової кризи та банкрутства підприємства. Для оцінки ймовірності настання банкрутства доцільно використовувати прогнозні аналітичні методи, зокрема аналіз трендів основних фінансових показників, що дозволяє виявити небезпечні зміни у фінансовому стані ще до їх критичного загострення.

З метою оцінки фінансової стійкості КП «Міськсвітло» у 2024 році було застосовано універсальну дискримінантну функцію (Z-модель), яка дає змогу прогнозувати ймовірність банкрутства на основі ключових фінансових коефіцієнтів:

Для прогнозування ймовірності банкрутства було використано універсальну дискримінантну функцію:

$$Z = 1,03 X1 + 0,08 X2 + 10 X3 + 5X4 + 0,3X5 + 0,1X6$$

Підстановка у формулу:

$$Z=1,03 \times 0,78 + 0,08 \times 61,7 + 10 \times 0,02 + 5 \times 0,03 + 0,3 \times 0,04 + 0,1 \times 0,60 = 6,09$$

Для знаходження побудуємо таблицю з вихідними даними (табл. 2.25.)

Таблиця 2.25.

Дані для прогнозування банкрутства КП «Міськсвітло»

Показник	Формула	Розрахунок	Результат
$X1$	Грошовий потік / зобов'язання;	12 168 / 15 600	0,78
$X2$	Валюта балансу / зобов'язання;	96 000 / 1 556	61,7
$X3$	Чистий прибуток / валюта балансу;	1920 / 96000	0,02
$X4$	Чистий прибуток / виручка від реалізації;	1920 / 64000	0,03
$X5$	Запаси / виручка від реалізації;	2560 / 6400	0,04
$X6$	Виручка від реалізації / валюта балансу.	64000 / 96000	0,6
Z	$1,03 X1 + 0,08 X2 + 10 X3 + 5 X4 + 0,3 X5 + 0,1 X6$		6,09

Джерело: складено автором на основі звітності компанії

У результаті підстановки показників до формули дискримінантної функції отримано значення $Z = 6,09$ значно перевищує межу $Z > 2$, що свідчить про високу фінансову стійкість підприємства у 2024 році. Підприємство не має ознак ризику банкрутства, а його структура активів і пасивів вказує на ефективне фінансове управління та стабільність.

Таким чином, застосування прогнозного методу на основі Z-моделі підтверджує, що підприємство функціонує надійно, має високий рівень платоспроможності та не потребує термінових антикризових заходів.

РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОСНОВНОГО КАПІТАЛУ КП «Міськсвітло»

Рациональне використання основного капіталу є однією з ключових умов забезпечення стабільної та ефективної діяльності комунального підприємства, зокрема КП «Міськсвітло». Основний капітал, який включає в себе будівлі, споруди, машини, обладнання та інші засоби виробничого призначення, безпосередньо впливає на обсяги наданих послуг, їхню якість, витрати на виробництво та загальний фінансовий результат підприємства.

Однак при розробці та впровадженні навіть найефективніших управлінських рішень не можна залишити поза увагою зовнішні виклики, що мають суттєвий вплив на виробничу, технічну та фінансову діяльність підприємства. З-поміж них особливо значущим фактором останніх років стали військові дії, які кардинально змінили умови функціонування комунального сектору в Україні. Їхній вплив на підприємства, зокрема на КП «Міськсвітло», виявився комплексним — від загроз фізичній інфраструктурі до змін у фінансуванні, постачанні ресурсів та потребах громади. У зв'язку з цим подальший аналіз доцільно зосередити на тому, як саме військові дії позначилися на діяльності підприємства, його адаптаційних можливостях та взаємодії з населенням.

З початком повномасштабної війни підприємство зіткнулося з низкою критичних проблем. По-перше, зросли ризики збереження матеріально-технічної бази, оскільки об'єкти зовнішнього освітлення, мережі та обладнання опинилися в зоні потенційної небезпеки. Це зумовило потребу у впровадженні додаткових заходів безпеки, оперативного технічного обслуговування та резервування елементів системи.

По-друге, порушення логістичних ланцюгів і загальне подорожчання ресурсів негативно вплинули на можливості закупівлі обладнання, комплектуючих і паливно-енергетичних матеріалів. КП «Міськсвітло» було змушене переглядати графіки виконання ремонтних робіт і модернізаційних

заходів, зменшуючи обсяги запланованих оновлень через нестачу фінансування та довготривалі затримки поставок.

По-третє, змінилися пріоритети у використанні бюджетних коштів. Через переорієнтацію місцевого бюджету на військові, гуманітарні та соціальні потреби, обсяги фінансування комунальної сфери були частково скорочені. Це обмежило можливості підприємства у впровадженні масштабних проектів з модернізації освітлення міста.

Водночас, вплив війни позначився й на споживчій поведінці населення. Через загальну соціально-економічну нестабільність зросла потреба громади в якісному та стабільному освітленні публічних просторів — як елементі базової безпеки. КП «Міськсвітло», попри труднощі, продовжувало забезпечувати освітлення вулиць, скверів, територій загального користування, що позитивно вплинуло на рівень довіри з боку мешканців міста. Підприємство змогло продемонструвати лояльність до потреб громади, зберегти свою соціальну функцію та стати одним із чинників стабільності у воєнний час. Таким чином, військові дії виявили як вразливі місця, так і сильні сторони підприємства. КП «Міськсвітло» адаптувалося до нових умов, зберегло функціональність основних систем та зміцнило репутацію серед населення, що свідчить про високий рівень внутрішньої організації, відповідальності та стратегічної гнучкості.

Аналіз впливу військових дій на діяльність КП «Міськсвітло» засвідчив, що підприємство, попри зовнішні виклики, зуміло зберегти свою функціональність та продовжити надання важливих послуг громаді. Це підкреслює не лише адаптаційний потенціал підприємства, а й актуальність удосконалення внутрішніх управлінських процесів. В умовах воєнного часу, коли фінансові ресурси обмежені, а потреба в стабільному функціонуванні інфраструктури зростає, особливого значення набуває ефективне використання наявного майнового ресурсу. У цьому контексті доцільно зосередити увагу на оптимізації управління основними засобами підприємства, що дозволить підвищити ефективність його діяльності навіть у кризових умовах.

Аналіз діяльності КП «Міськсвітло», проведений у попередніх розділах, свідчить про наявність низки суттєвих проблем у сфері використання основного капіталу:

- спостерігається високий рівень зношеності основних засобів, зокрема освітлювальних мереж та транспортних засобів, що призводить до зростання витрат на їх утримання та обслуговування, частих поломок і, як наслідок, зниження якості наданих послуг.

- має місце нерівномірне або не повне використання частини основних засобів, що свідчить про їхнє недостатнє завантаження. Це, в свою чергу, негативно впливає на фондовіддачу та рентабельність підприємства.

- низька оновленість основного капіталу, відсутність системного підходу до технічного переоснащення, слабкий контроль за ефективністю використання засобів — усе це вимагає розробки комплексної стратегії підвищення ефективності використання основних фондів.

Головною метою запропонованих заходів є підвищення технічного рівня основного капіталу КП «Міськсвітло», забезпечення його більш ефективного використання, зменшення витрат на експлуатацію і обслуговування, а також підвищення загальної продуктивності та економічної ефективності діяльності підприємства. Серед запропонованих стратегічних заходів найефективнішою для КП «Міськсвітло» є стратегія модернізації технічної бази за рахунок залучення альтернативних джерел фінансування, зокрема державних програм, інвестиційних проектів та міжнародних грантів. Такий підхід дозволяє підприємству оновити застарілі основні засоби без істотного фінансового навантаження на власний бюджет, що є особливо важливим для комунального підприємства в умовах обмежених ресурсів. Залучення позабюджетних коштів створює умови для впровадження енергоощадних технологій, зниження експлуатаційних витрат, підвищення надійності та ефективності роботи підприємства.

Основні напрями, які можуть бути впроваджені на КП «Міськсвітло» з метою максимального використання потенціалу основних засобів:

1. *Технічне переоснащення та модернізація основних засобів.*

Підприємство стикається з серйозною проблемою фізичного та морального зносу матеріально-технічної бази. Значна частина обладнання та техніки експлуатується понад нормативні строки, що призводить до збільшення витрат на обслуговування та ремонт, зниження продуктивності праці, зростання кількості аварійних ситуацій, а також погіршення якості надання комунальних послуг.

Особливо критичною є ситуація з зовнішнім освітленням, яке становить основну частину технічної бази підприємства. Велика кількість світлоточок функціонує на базі застарілих натрієвих або ламп розжарювання, які відзначаються високим рівнем енергоспоживання, коротким терміном служби та значними витратами на утримання.

Техніка, що використовується для обслуговування мереж освітлення (підйомники, монтажні автомобілі тощо), є фізично зношеною та морально застарілою, що знижує оперативність та безпечність виконання робіт.

Модернізація основного капіталу повинна передбачати оновлення матеріально-технічної бази шляхом переходу до використання енергозберігаючих технологій, зокрема встановлення світлодіодних світильників, які дозволяють зменшити споживання електроенергії на 50–70%. Впровадження сучасної техніки для обслуговування мереж дозволить підвищити продуктивність праці, зменшити витрати на ремонт, а також забезпечити більшу безпеку для працівників. Доцільним є запровадження автоматизованих систем керування зовнішнім освітленням, які дають змогу регулювати інтенсивність освітлення відповідно до пори доби, рівня природної освітленості або погодних умов.

Технічне переоснащення потребує значних капіталовкладень. Джерела фінансування поділяються на внутрішні (власні кошти підприємства, обсяг яких обмежений) та зовнішні (фінансування з місцевого бюджету, державні програми енергоефективності, міжнародні гранти та інвестиції).

2. *Впровадження сучасної системи обліку та моніторингу стану основних засобів.* На сьогодні підприємство стикається з проблемами, зумовленими недостатньо ефективною організацією обліку майна, відсутністю оперативної інформації про технічний стан об'єктів, а також нерегулярним моніторингом рівня їх зношеності. Це призводить до надмірних витрат ресурсів та зниження продуктивності.

Автоматизація процесів обліку через спеціалізоване програмне забезпечення дозволить вести повний реєстр основних засобів з фіксацією технічних характеристик, дати введення в експлуатацію, терміну служби, вартості, графіків обслуговування та ремонтів. Сучасні облікові системи повинні інтегрувати дані з бухгалтерського, технічного та оперативного обліку для формування цілісної картини.

Систематичне технічне обслуговування: регулярні перевірки технічного стану, планові огляди та своєчасний профілактичний ремонт запобігають аварійним ситуаціям, подовжують термін служби та зменшують витрати на усунення поломок. Рекомендується створити спеціальний графік технічного обслуговування, контрольований через облікову систему.

Моніторинг зношеності: постійний моніторинг рівня зношеності основних засобів, визначення коефіцієнтів фізичного та морального зносу, регулярне оновлення інвентарних карток та проведення технічного аудиту дозволяють своєчасно виявляти активи, що втратили свою експлуатаційну ефективність або економічну доцільність. Ця інформація є основою для прийняття рішень про капітальний ремонт, модернізацію або списання.

Такий системний підхід до обліку та моніторингу основних засобів дозволить ефективніше планувати фінансові вкладення в оновлення та ремонт, створювати точніші фінансові прогнози, а також підвищити прозорість та підзвітність.

3. *Реструктуризація структури основного капіталу.*

- оптимізація активів. Продаж або списання застарілих або непридатних основних засобів дозволяє звільнити оборотні кошти, зменшити витрати на їх

утримання та уникнути надлишкових витрат на ремонт та зберігання.

- оренда зайвих площ. Передача зайвих або неефективно використовуваних площ в оренду дозволяє отримувати додаткові джерела доходу без значних інвестицій.

- лізинг або оренда техніки. Передача частини основних засобів у лізинг або оренду третім особам не лише приносить стабільний додатковий дохід, а й зменшує операційні ризики, пов'язані з експлуатацією активів, та скорочує витрати на їх обслуговування. Лізинг також дозволяє швидко оновлювати обладнання без великих одноразових витрат.

- раціональне планування графіків використання. Оптимізація режимів роботи основного обладнання дозволяє мінімізувати простої, уникнути перевантаження окремих агрегатів та рівномірно розподілити навантаження. Це подовжує термін служби обладнання та підвищує його загальну продуктивність. Використання сучасних систем планування та обліку може допомогти ідентифікувати періоди низької завантаженості активів та коригувати графіки.

Ці заходи зі структурної перебудови сприяють більш раціональному управлінню ресурсами, зниженню витрат та створенню додаткових джерел доходу, що позитивно впливає на загальну ефективність підприємства.

Рис. 3.1. Основні напрями підвищення ефективності використання основного капіталу КП «Міськсвітло»

Економічна оцінка передбачає розрахунок очікуваних економічних ефектів від реалізації технічного переоснащення, впровадження системи обліку та реструктуризації активів. До таких ефектів належать економія витрат на енергоносії, ремонт та технічне обслуговування, а також зниження непродуктивних простоїв обладнання. Впровадження нових технологій та оптимізація процесів дозволять підвищити продуктивність праці персоналу, що сприятиме зростанню обсягів виконаних робіт без значного збільшення затрат на оплату праці. Це позитивно позначиться на загальному рівні рентабельності підприємства, підвищуючи його фінансову стійкість.

Для детальної оцінки слід побудувати прогноз основних показників ефективності використання основних засобів:

- фондоддача - співвідношення обсягу продукції або наданих послуг до вартості основних засобів. Зростання цього показника свідчатиме про підвищення продуктивності активів.

- фондомісткість - відображає витрати основних засобів на одиницю продукції або послуг. Зниження фондомісткості вказує на більш раціональне використання ресурсів та зменшення непродуктивних витрат.

Оцінка впливу запропонованих заходів на фінансовий стан підприємства також передбачає побудову прогнозного балансу, який враховує зростання вартості оновлених основних засобів, зміни в сумі амортизаційних відрахувань та коригування поточних витрат. Модернізація може призвести до збільшення балансової вартості активів, але їхня ефективність зросте, що позитивно вплине на дохід. Амортизаційні відрахування будуть більш рівномірними завдяки новішому обладнанню з довшим терміном служби, а витрати на енергію та ремонт зменшаться, покращуючи фінансовий результат.

Впровадження зазначених заходів має не лише економічне, а й значне соціально-економічне значення, що позитивно впливає на умови праці, екологічну ситуацію та мотивацію персоналу, а саме:

- покращення умов праці: оновлення обладнання та впровадження сучасних технологій створюють безпечніше та комфортніше робоче

середовище. Нове освітлення, автоматизовані системи та сучасна техніка знижують фізичне навантаження та ризики травматизму, підвищуючи загальний рівень безпеки праці.

- екологічний ефект: зниження споживання електроенергії завдяки використанню світлодіодних ламп та енергоефективного обладнання сприяє зменшенню викидів парникових газів та інших шкідливих речовин, покращуючи екологічну ситуацію у місті та відповідаючи вимогам сталого розвитку. Це також підвищує репутацію підприємства як соціально відповідальної організації.

- розвиток та мотивація персоналу: системне навчання працівників для освоєння нових технологій та програмного забезпечення підвищує їх професійний рівень та формує відповідальне ставлення до майна підприємства. Впровадження мотиваційних програм, таких як бонуси за підвищення продуктивності або зниження витрат, заохочуватиме ініціативність та активну участь персоналу.

Ці соціально-економічні аспекти сприяють формуванню сприятливого середовища для сталого розвитку КП «Міськсвітло», забезпечуючи не лише економічну, а й соціальну ефективність.

Рациональне впровадження стратегій потребує чіткого планування і поетапної реалізації. Зважаючи на обмеженість ресурсів та високі ризики, пов'язані з моральним і фізичним зносом обладнання, необхідно структурувати процес модернізації таким чином, щоб забезпечити поступове досягнення поставлених цілей із максимальним ефектом, що показано у таблиці 3.1.

Етапність дає змогу системно вирішувати ключові завдання, уникати простоїв, швидко контролювати витрати та адаптувати підприємство до сучасних умов господарювання. Такий підхід дозволить КП «Міськсвітло» не лише оновити технічну базу, а й створити передумови для сталого розвитку та фінансової стабільності у довгостроковій перспективі.

Таблиця 3.1

Рекомендований етап впровадження

Етап	Назва	Ключові дії
1	Аудит	Оцінка стану основних засобів, рівень зносу, критичні точки
2	Проектна підготовка	Розробка технічної документації, бюджетування, тендери
3	Пошук фінансування	Участь у програмах, підготовка заявок на гранти
4	Реалізація	Придбання, монтаж, навчання персоналу
5	Моніторинг ефективності	Оцінка скорочення витрат, зменшення аварій, економії електроенергії

Джерело: складено автором

Впровадження зазначених стратегій дозволить КП «Міськвiтло» суттєво покращити фінансово-економічний стан підприємства за рахунок зниження витрат, підвищення продуктивності праці та зростання рентабельності. Сучасні системи обліку та моніторингу забезпечать оперативний контроль, своєчасне оновлення та раціональне планування, що дозволить зменшити непередбачені витрати та простої обладнання. Реструктуризація основного капіталу звільнить фінансові ресурси та створить нові джерела доходу, що позитивно вплине на фінансову стабільність. Позитивні соціально-економічні результати сприятимуть формуванню позитивного іміджу підприємства як соціально відповідальної організації.

Таким чином, комплексна стратегія забезпечить підвищення конкурентоспроможності КП «Міськвiтло» на ринку послуг з освітлення міста, сприятиме ефективному використанню ресурсів, зменшенню витрат та підвищенню якості послуг, забезпечуючи сталий розвиток у довгостроковій перспективі.

ВИСНОВКИ

У кваліфікаційній бакалаврській роботі було комплексно розглянуто теоретичні, аналітичні та практичні аспекти використання основного капіталу підприємства на прикладі комунального підприємства «Міськсвітло». Основний капітал — це матеріально-технічна база підприємства, що забезпечує багаторазове використання в господарській діяльності протягом тривалого періоду часу. Саме ефективне управління цим видом капіталу визначає рівень конкурентоспроможності, фінансової стабільності та технологічного розвитку будь-якого суб'єкта господарювання, зокрема підприємств комунального сектору.

У ході роботи проаналізовано сутність поняття «основного капіталу», його структуру, функції та економічну роль на підприємстві. Основний капітал поділяється на матеріальні та нематеріальні активи, серед яких провідне місце займають будівлі, споруди, машини, обладнання, транспортні засоби та інші засоби праці. Крім того, значна увага в роботі приділялася показникам, що характеризують ефективність його використання — фондівіддача, фондомісткість, рентабельність основного капіталу, ступінь зносу та інтенсивність оновлення.

На основі аналізу діяльності КП «Міськсвітло» встановлено, що підприємство демонструє позитивну динаміку основних фінансово-економічних показників упродовж 2022–2024 років. Зокрема, зафіксовано зростання виручки, чистого прибутку, рентабельності продукції, що свідчить про поступове покращення результативності господарської діяльності. Основні фонди підприємства були оновлені, що проявилось у збільшенні їх вартості та частки активної складової у загальній структурі основного капіталу. Також спостерігається покращення ефективності використання основного капіталу, про що свідчить зростання фондівіддачі та зниження фондомісткості. Одночасно було виявлено, що зростання суми зносу основних засобів потребує активізації політики оновлення та модернізації матеріально-технічної бази.

У роботі обґрунтовано необхідність подальшого удосконалення системи управління основним капіталом КП «Міськесвітло». Запропоновано комплекс практичних заходів, спрямованих на підвищення ефективності його використання. До них належать: активізація інвестиційної діяльності, запровадження сучасних енергозберігаючих технологій, проведення технічного аудиту і модернізації наявних основних засобів, а також впровадження цифрових інструментів для моніторингу їх технічного стану та ефективності експлуатації. Також підкреслюється важливість раціонального планування структури основного капіталу з урахуванням специфіки комунального господарства та обмежених фінансових ресурсів.

Таким чином, результати дослідження підтвердили актуальність обраної теми та її практичну значущість. Виконана робота дає змогу глибше усвідомити важливість раціонального управління основним капіталом у контексті ефективної роботи підприємств комунальної сфери. Реалізація запропонованих заходів дозволить КП «Міськесвітло» підвищити ефективність своєї діяльності, забезпечити надійне освітлення міської інфраструктури та сприяти подальшому соціально-економічному розвитку громади міста Рівне.

СПИСКИ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Авдєєва Г.Ю. Стратегія ефективного управління основним капіталом підприємства. Економіка та держава. 2023. № 4. С. 92–95.
2. Авронов А. Діджиталізація корпоративних фінансів за матеріалами ТОВ Юні Трейд Груп. 2023. Режим доступу: <http://dp.knute.edu.ua/jspui/bitstream.pdf>
3. Андрусенко Н.В. Особливості обліку й аналізу основних засобів у комунальних підприємствах. Облік і фінанси. 2022. № 3. С. 55–61.
4. Базилевич В.Д. Основи економічної теорії: навч. посіб. Київ: Знання, 2021. 543 с.
5. Березіна Л.М., Вараксіна О.В., Олійник А.С., Рак А.Г. Теоретико-методологічні основи управління конкурентоспроможністю підприємства. Агросвіт. 2021. № 21-22. С. 35-42. URL: <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2021.21.35>
6. Бондаренко М. Особливості управління фінансами підприємств малого бізнесу. 2022. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/bitstreams>
7. Борисова Є. О. Аналіз впливу галузевих особливостей на фінанси. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/96255>.
8. Бортнік Б.Б. Фінансові ресурси підприємства (на прикладі ТОВ “ТРИ ВЕДМЕДІ”). 2024. URL: <http://rep.knlu.edu.ua/xmlui/handle>.
9. Бурлакова Л.Б. Збереження фінансової стійкості підприємства під час війни на прикладі ТОВ Міла. 2024. URL: <https://dspace.znu.edu.ua/xmlui/handle>
10. Бюджет м. Рівне: Офіційна інформація / mrd.rv.ua
11. Ванько І. П. Показники оцінки фінансового стану підприємства. URL: <https://tinyurl.com/328wa6dn>
12. Гаврилюк А.Р. Ефективність основного капіталу: методи оцінки та напрями підвищення. Агросвіт. 2021. № 10. С. 128–131.
13. Ганущак Ю.В. Місцеві фінанси: проблеми формування та використання. Київ: ІПіЕНД ім. Ф. Г. Бурлакова, 2023. 288 с.

14. Герасимчук А.А. Формування інвестиційної політики оновлення основного капіталу. Економіка та суспільство. 2022. № 39. С. 111–116.
15. Глущенко Ю.М. Фінансове управління в комунальному господарстві. Луцьк: СНУ ім. Лесі Українки, 2023. 202 с.
16. Господарський кодекс України від 16.01.2003 № 436-IV.
17. Данилюк В.О. Аудит та аналіз матеріальних витрат виробничого підприємства. 2023. URL: <https://ir.dpu.edu.ua/handle/123456789/183>
18. Драбек З.М. Формування фінансової стратегії підприємства. URL: <https://econom.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2024/11/Drabek-Z.pdf>
19. Єлісєєва О.М. Резерви підвищення ефективності використання основного капіталу підприємства. Економіка. 2021. № 2. С. 59–63.
20. Живко З. Стратегії управління фінансами підприємства з урахуванням персоналу. Економіка та суспільство. 2024. № 60. URL: <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/3678>
21. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.1999 № 996-XIV.
22. Зимовець В. Фінанси підприємств України під час війни та завдання їх повоєнного відновлення: наукова доповідь. 2023. URL: <https://ekmair.ukma.edu.ua/items/70696997-51ad-4808-a6ab-825fb99b0458>
23. Ільченко Н.І. Амортизаційна політика на підприємстві: її роль у відтворенні основного капіталу. Економіка і суспільство. 2022. № 29. С. 140–144.
24. Камінський А.М. Методика оцінки ефективності використання основних засобів. Облік і аудит. 2023. № 2. С. 35–41.
25. Карпенко І.С. Основні засоби: сучасні аспекти управління та модернізації. Фінансово-кредитна діяльність. 2021. № 38. С. 74–79.
26. Кисельова Т.І. Механізм підвищення ефективності використання основного капіталу. Економіка розвитку. 2022. № 3. С. 56–60.
27. Колісник О., Томша А. Особливості формування та розподіл прибутку підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-XX>

28. Кравець О.В. Особливості обліку та аналізу основного капіталу в умовах воєнного часу. Подільський вісник. 2023. № 8. С. 28–34.
29. Кривдик М. Інформаційно-аналітичне забезпечення управління ресурсами підприємств з позиції економічної безпеки. 2025. URL: <https://elar.khmnpu.edu.ua/items/3e07c995-0e0e-4e86-9b47-6fb617834d9f>.
30. Литвин О.О. Управління ефективністю основного капіталу у сфері ЖКГ. Економіка і держава. 2023. № 12. С. 42–46.
31. Мартинюк І.С. Модернізація основних засобів як умова підвищення конкурентоспроможності підприємства. Вісник економіки транспорту. 2022. № 61. С. 65–71.
32. Мельник М.І. Управління фінансами комунальних підприємств. Київ: Центр учбової літератури, 2021. 272 с.
33. Методичні рекомендації з управління ефективністю використання основного капіталу підприємства / Мінекономіки України. – 2021.
34. Малій О.Г. Фінанси підприємств. 2023. URL: <https://repo.btu.kharkov.ua/handle/123456789/32736>.
35. Нагорна І. В., Бондаренко В. О. Облік і аналіз фінансового результату в системі управління підприємством. Ефективна економіка. 2021. № 11. URL: <https://economy.nayka.com.ua/?op=1&z=9577>
36. Орлова А.С. Показники оцінки використання основного капіталу підприємства. Економіка та управління. 2022. № 6. С. 102–107.
37. Остапенко В.Л. Фінансова стійкість підприємства як результат ефективного використання основних засобів. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 3. С. 59–63.
38. Офіційний сайт КП «Міськвітло». URL: <https://misksvitlo.rv.ua>.
39. Пантелєєв К.С. Визначення зносу основних засобів та його вплив на фінансові показники підприємства. Економіка. 2023. № 2. С. 66–69.
40. Панченко М.В. Особливості організації обліку основних засобів у бюджетній сфері. Податковий вісник. 2021. № 4. С. 77–81.

41. Петренко С.Л. Формування оптимальної структури основних засобів. Економіка та суспільство. 2021. № 19. С. 36–41.
42. Пилипчук А.О. Управління витратами на утримання основного капіталу. Економіка і прогнозування. 2023. № 1. С. 50–54.
43. Пиріг Л.О. Особливості фінансування комунальних підприємств у сучасних умовах. Вісник ХНУ. Серія: Економічні науки. 2022. № 309. С. 84–89.
44. Податковий кодекс України від 02.12.2010 № 2755-VI.
45. Пономаренко І.С. Використання сучасних технологій для підвищення ефективності основних засобів підприємства. Менеджмент і підприємництво. 2023. № 2. С. 121–125.
46. Потопник Б. П., Алексєєв І. В. Фінанси підприємств у повоєнній євроінтеграції. Фінансові аспекти розвитку економіки України: теорія, методологія, практика. Хмельницький національний університет, 2023. С. 109. URL: <https://fbss.khmn.edu.ua/wp-content/uploads/sites/9/zbirnyk-2023.pdf>
47. Прищепа Ю.М. Підвищення економічної ефективності використання основних засобів. Економіка та держава. 2022. № 9. С. 76–80.
48. Проценко В.А. Ефективність основного капіталу: методологія оцінювання. Науковий вісник ЧДТУ. 2023. № 1. С. 100–105.
49. Радченко І.В. Управління відтворенням основного капіталу в комунальній сфері. Економіка і суспільство. 2022. № 33. С. 51–56.
50. Рамський А.Ю. Особливості управління фінансовими ресурсами підприємства в кризових умовах. European scientific journal of Economic and Financial innovation. 2023. № 2 (12). С. 33-45.
51. Руденко О.В. Вплив амортизаційної політики на інвестиційну привабливість підприємства. Економіка і прогнозування. 2021. № 3. С. 71–76.
52. Сабліна Н. В. Моделювання процесу управління заборгованістю в системі адміністрування фінансової діяльності підприємства. 2022. URL: <https://repository.hneu.edu.ua/handle/123456789/27939>

53. Самойленко А.І. Основні напрямки удосконалення обліку основного капіталу. Фінансово-кредитна діяльність. 2022. № 42. С. 33–38.
54. Сидоренко К.Є. Методи оптимізації структури основного капіталу в підприємствах ЖКГ. Економіка і держава. 2023. № 7. С. 83–87.
55. Сліпченко О.В. Економічна ефективність відновлення основних фондів підприємства. Економіка та суспільство. 2021. № 16. С. 112–117.
56. . Скоповська А.Л. Аналіз фінансового стану підприємств України. Матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції «Фінансові механізми сталого розвитку України», Київ, НУБІП, 3 червня 2022. URL: https://nubip.edu.ua/sites/default/files/u381/zbirnik_nubip_03.06.2022_r.pdf
57. Соломка А.М. Стратегії модернізації основного капіталу на підприємстві. Наукові записки. 2022. № 2. С. 144–149.
58. Сорока Л.В. Інноваційне оновлення основного капіталу в діяльності комунальних підприємств. Економіка розвитку. 2022. № 2. С. 99–103.
59. Сотник Я.Р. Організація контролю за станом основного капіталу. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 6. С. 48–52.
60. Статистичний збірник «Основні фонди України». – Держстат, 2023.
61. Слета Л. В. Управління антикризовою стратегією підприємства. 2025. URL: <http://lib.kart.edu.ua/handle/123456789/27157>
62. Сущенко О.О. Аналіз технічного стану основного капіталу підприємства. Подільський науковий вісник. 2022. № 5. С. 36–40.
63. Тарасюк В.П. Економічне обґрунтування інвестицій у модернізацію основних засобів. Економіка і прогнозування. 2021. № 4. С. 57–61.
64. Ткаченко І.О. Економічна безпека підприємства та її залежність від ефективності основного капіталу. Ефективна економіка. 2023. № 11. URL: <https://economy.nayka.com.ua/?op=1&z=11175>
65. Толкачова А.М. Методи оцінки ефективності використання основних засобів. Фінанси. Облік. Аудит. 2022. № 4. С. 19–23.
66. Третяк С.В. Вплив основного капіталу на показники фінансової стабільності підприємства. Актуальні проблеми економіки. 2023. № 10. С. 88–91.

67. Товпик Д. В. Теоретичні положення фінансової безпеки як складової економічної безпеки підприємства. 2022. URL: <http://dspace.mnau.edu.ua/jspui/handle/123456789/12763>
68. Устименко І.Л. Модернізація основного капіталу: фінансові джерела та ризики. Економіка і прогнозування. 2022. № 3. С. 66–70.
69. Федорчук І.В. Показники ефективності використання основних фондів: сучасний підхід. Агросвіт. 2022. № 7. С. 119–124.
70. Химич А.С. Взаємозв'язок основного капіталу з прибутковістю підприємства. Економіка і організація управління. 2023. № 6. С. 105–110.
71. Чут М. Вартісно орієнтоване управління підприємством в умовах воєнного стану: особливості та проблеми. 2023. URL: <https://ir.stu.cn.ua/handle/123456789/30026>.
72. Швець С.М. Оцінка фінансових ризиків у системі управління фінансовою безпекою підприємства. 2024. Режим доступу: <https://dspace.nuft.edu.ua/bitstreams/16d01ba3-407a-4d40-a884-03596efd1d27/download>
73. Infrastructure Australia. Asset Management Framework – 2022.
74. Institute of Asset Management (IAM). Asset Management – An Anatomy, 2023.
75. Smith J., Brown L. Financial Risk Management in SMEs: Strategies and Best Practices. Journal of Finance and Accounting. 2021. Vol. 12, No. 3, pp. 145-158. URL: <https://www.jfa.com/article/12345>.
76. Johnson R., Lee M. The Role of Financial Analytics in Corporate Performance. International Journal of Financial Studies. 2022. Vol. 10, No. 4, pp. 200-215. URL: <https://www.ijfstudies.org/article/67890>.

ДОДАТКИ

Додаток А

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
КП "МІСЬКСВІТЛО"	за ЄДРПОУ	2023 01 01
Територія РІВНЕНСЬКА	за КАТОТТГ	03352283
Організаційно-правова форма господарювання	за КОПФГ	150
Вид економічної діяльності	за КВЕД	35.13
Середня кількість працівників, осіб		
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон		

І.Баланс на 31 грудня 2022 р.

Актив	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду
І	2	3	4
І. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	351,8	410,1
Первісна вартість	1001	399,4	471,3
Накопичена амортизація	1002	(47,6)	(61,2)
Незавершені капітальні інвестиції	1005	0,9	4 628,2
Основні засоби :	1010	26 516,2	32 115,5
первісна вартість	1011	36 200,5	43 958,5
знос	1012	(9 684,3)	(11 843,0)
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	3 273,2	3 387,1
Інші необоротні активи	1090	-	-
Усього за розділом І	1095	30 142,1	40 540,9
ІІ. Оборотні активи			
Запаси :	1100	1 013,7	1 505,9
у тому числі готова продукція	1103	-	-
Поточні біологічні активи	1110	-	-
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	146,7	18,1
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	0,1
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	81,9	119,3
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-
Гроші та їх еквіваленти	1165	4 774,2	5 438,8
Витрати майбутніх періодів	1170	40,4	29,4
Інші оборотні активи	1190	399,4	12,8
Усього за розділом ІІ	1195	6 456,3	7 124,4
ІІІ. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-
Баланс	1300	36 598,4	47 665,3

продовження додатку А

Пасив	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	15 802,6	20 284,2
Додатковий капітал	1410	18 294,0	24 695,9
Резервний капітал	1415	2 454,0	2 536,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	615,6	633,8
Неоплачений капітал	1425	(1 608,9)	(1 608,9)
Усього за розділом I	1495	35 557,3	46 541,5
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	498,2	622,1
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	20,0	14,5
розрахунками з бюджетом	1620	470,6	430,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	202,4	40,0
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	52,3	56,6
Усього за розділом III	1695	542,9	501,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	36 598,4	47 665,3

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2022 р.

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	33 407,6	30 983,6
Інші операційні доходи	2120	1 047,6	295,3
Інші доходи	2240	1 731,5	1 587,2
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	36 186,7	32 866,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(29 473,8)	(25 902,7)
Інші операційні витрати	2180	(6 488,3)	(5 840,7)
Інші витрати	2270	(2,2)	(0,9)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(35 964,3)	(31 744,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	222,4	1 121,8
Податок на прибуток	2300	(40,0)	(201,9)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	182,4	919,9

Керівник

Головний бухгалтер

[Signature]
(підпис)
[Signature]
(підпис)

Юхименко Олексій Вячеславович

(ініціали, прізвище)

Дворак Людмила Володимирівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток Б

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	Дата(рік,місяць,число)	Коди
КП "МІСЬКЕСВІТЛО"	за ЄДРПОУ	2024 01 01
Територія РІВНЕНСЬКА	за КАТОТТГ	03352283
Організаційно-правова форма господарювання Комунальне підприємство	за КОПФГ	UA56060470010041018
Вид економічної діяльності Розподільниця електроенергії	за КВЕД	150
Середня кількість працівників, осіб 56		35.13
Одиниця виміру: тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон вулиця ПЕТРА ДОРОШЕНКА, буд. 55 А, м. РІВНЕ, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл., 33001		636295

I.Баланс на 31 грудня 2023 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
	Код рядка	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
1	2	3	4	
I. Необоротні активи				
Нематеріальні активи	1000	410,1	441,7	
Первісна вартість	1001	471,3	528,3	
Накопичена амортизація	1002	(61,2)	(86,6)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	4 628,2	59,0	
Основні засоби :	1010	32 115,5	65 924,2	
первісна вартість	1011	43 958,5	80 182,2	
знос	1012	(11 843,0)	(14 258,0)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	3 387,1	3 377,2	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	40 540,9	69 802,1	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	1 505,9	2 082,4	
у тому числі готова продукція	1103	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	18,1	388,5	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	0,1	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	119,3	195,4	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	5 438,8	6 469,8	
Витрати майбутніх періодів	1170	29,4	37,6	
Інші оборотні активи	1190	12,8	38,1	
Усього за розділом II	1195	7 124,4	9 211,8	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	47 665,3	79 013,9	

продовження додатку Б

Пасив	Код рядка	На початок звітнього року	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	20 284,2	23 675,3
Додатковий капітал	1410	24 695,9	50 968,6
Резервний капітал	1415	2 536,5	3 064,4
Нерозподлений прибуток (непокритий збиток)	1420	633,8	732,2
Неоплачений капітал	1425	(1 608,9)	(679,6)
Усього за розділом I	1495	46 541,5	77 760,9
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення	1595	622,1	709,1
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	14,5	4,8
розрахунками з бюджетом	1620	430,6	484,6
у тому числі з податку на прибуток	1621	40,0	190,0
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	56,6	54,5
Усього за розділом III	1695	501,7	543,9
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700	-	-
Баланс	1900	47 665,3	79 013,9

2. Звіт про фінансові результати
за _____ Рік 2023 _____ р.

Стаття	Код рядка	Форма № 2-м	Код за ДКУД
		За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	42 350,8	33 407,6
Інші операційні доходи	2120	1 006,1	1 047,6
Інші доходи	2240	2 318,2	1 731,5
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)	2280	45 675,1	36 186,7
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(37 243,1)	(29 473,8)
Інші операційні витрати	2180	(7 251,0)	(6 488,3)
Інші витрати	2270	(7,2)	(2,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)	2285	(44 501,3)	(35 964,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)	2290	1 173,8	222,4
Податок на прибуток	2300	(190,0)	(40,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)	2350	983,8	182,4

Керівник

Головний бухгалтер

[Signature]
(підпис)
[Signature]
(підпис)

Юхименко Олексій Вячеславович

(ініціали, прізвище)

Дворак Людмила Володимирівна

(ініціали, прізвище)

Т Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

Додаток В

Додаток 1
до Національного положення (стандарту)
бухгалтерського обліку 25 "Спрощена фінансова
звітність"
(пункт 4 розділу I)

Фінансова звітність малого підприємства

Підприємство	КП "МІСЬКСВІТЛО"	Дата (рік, місяць, число)	2025 01 01
Територія	РІВНЕНСЬКА	за ЄДРПОУ	03352283
Організаційно-правова форма господарювання	Комунікаційне підприємство	за КАТОТТГ	UA56660470010041018
Вид економічної діяльності	Розподілених електроенергії	за КОПФГ	150
Середня кількість працівників, осіб	54	за КВЕД	35.13
Одиниця виміру:	тис. грн. з одним десятковим знаком		
Адреса, телефон	вулиця ПЕТРА ДОРОШЕНКА, буд. 55 А, м. РІВНЕ, РІВНЕНСЬКИЙ РАЙОН, РІВНЕНСЬКА обл., 33001		0673621788

1. Баланс на 31 грудня 2024 р.

Актив		Форма № 1-м	Код за ДКУД	1801006
1	2	На початок звітного року	На кінець звітного періоду	
I. Необоротні активи	2	3	4	
Нематеріальні активи	1000	441,7	426,3	
Первісна вартість	1001	528,3	544,4	
Накопичена амортизація	1002	(86,6)	(118,1)	
Незавершені капітальні інвестиції	1005	59,0	740,2	
Основні засоби :	1010	65 924,2	69 155,5	
первісна вартість	1011	80 182,2	86 440,9	
знос	1012	(14 258,0)	(17 285,4)	
Довгострокові біологічні активи	1020	-	-	
Довгострокові фінансові інвестиції	1030	3 377,2	3 962,7	
Інші необоротні активи	1090	-	-	
Усього за розділом I	1095	69 802,1	74 284,7	
II. Оборотні активи				
Запаси :	1100	2 082,4	1 995,0	
у тому числі готова продукція	1103	-	-	
Поточні біологічні активи	1110	-	-	
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	388,5	87,6	
Дебіторська заборгованість за розрахунками з бюджетом	1135	-	-	
у тому числі з податку на прибуток	1136	-	-	
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	195,4	240,6	
Поточні фінансові інвестиції	1160	-	-	
Гроші та їх еквіваленти	1165	6 469,8	7 539,0	
Витрати майбутніх періодів	1170	37,6	68,0	
Інші оборотні активи	1190	38,1	58,6	
Усього за розділом II	1195	9 211,8	9 988,8	
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200	-	-	
Баланс	1300	79 013,9	84 273,5	

продовження додатку В

Поясню	Код рядка	На початок звітної року	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400	23 675,3	27 984,7
Додатковий капітал	1410	50 968,6	50 230,0
Резервний капітал	1415	3 064,4	3 832,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	732,2	860,5
Неоплачений капітал	1425	(679,6)	(-)
Усього за розділом I	1495	77 760,9	82 907,7
II. Довгострокові зобов'язання, цільове фінансування та забезпечення			
III. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	1600	-	-
Поточна кредиторська заборгованість за:			
довгостроковими зобов'язаннями	1610	-	-
товари, роботи, послуги	1615	4,8	2,0
розрахунками з бюджетом	1620	484,6	458,2
у тому числі з податку на прибуток	1621	190,0	2,5
розрахунками зі страхування	1625	-	-
розрахунками з оплати праці	1630	-	-
Доходи майбутніх періодів	1665	-	-
Інші поточні зобов'язання	1690	54,5	35,5
Усього за розділом III	1695	543,9	495,7
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття			
Баланс	1900	79 013,9	84 273,5

2. Звіт про фінансові результати
за Рік 2024 р.

Стаття		Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1		2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)		2000	50 409,3	42 350,8
Інші операційні доходи		2120	1 051,1	1 006,1
Інші доходи		2240	2 717,9	2 318,2
Разом доходи (2000 + 2120 + 2240)		2280	54 178,3	45 675,1
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)		2050	(45 838,0)	(37 243,1)
Інші операційні витрати		2180	(6 904,4)	(7 251,0)
Інші витрати		2270	(1,1)	(7,2)
Разом витрати (2050 + 2180 + 2270)		2285	(52 743,5)	(44 501,3)
Фінансовий результат до оподаткування (2280 – 2285)		2290	1 434,8	1 173,8
Податок на прибуток		2300	(151,8)	(190,0)
Чистий прибуток (збиток) (2290 – 2300)		2350	1 283,0	983,8

Керівник

Головний бухгалтер

(підпис)
(підпис)

Гришук Віталій Володимирович

(ініціали, прізвище)

Дворак Людмила Володимирівна

(ініціали, прізвище)

¹ Кодифікатор адміністративно-територіальних одиниць та територій територіальних громад

StrikePlagiarism.com

Національний університет
водного господарства та природокористування

Дата звіту: 6/22/2025

Дата редагування: ---

Документ прийнятий

Звіт подібності

метадані

Назва організації:
National University of Water and Environmental Engineering.

Заголовок:
основний капітал мисливців.docx

Автор: Науковий керівник / Експерт:
Гордійчук Софія Анатоліївна Гордійчук Софія Анатоліївна

Підприємство:
National University of Water and Environmental Engineering.

Обсяг знайдених подібностей

Коефіцієнт подібності визначає, який відсоток тексту по відношенню до загального обсягу тексту було знайдено в різних джерелах. Зверніть увагу, що високі значення коефіцієнта не автоматично означають plagiat. Звіт має аналізувати компетентна / уповноважена особа.

17.97%
17.97%

КП 1

1.66%
1.66%

КЦ

25	16524	126678
Довжина файлу, для якого імпортовано дані (символів)	Довжина копію	Довжина бази даних

Тривога

У цьому розділі ви знайдете інформацію щодо текстових спотворень. Ці спотворення в тексті можуть говорити про МОЖЛИВІ маніпуляції в тексті. Спотворення в тексті можуть мати навмисний характер, але частіше характер технічних помилок при конвертації документа та його збереженні, тому ми рекомендуємо вам підходити до аналізу цього модуля відповідально. У разі виникнення запитань, просимо звертатися до нашої служби підтримки.

Тип спотворення	Кількість
Заміна букв	1
Інтервали	10
Мікроподоби	15
Білі знаки	0
Парафрази (SmartMarks)	91

Подібності за списком джерел

Нижче наведено список джерел, в якому список з джерел та рівень їхньої подібності. Копія тексту, сформована в цьому джерелі, як була знайдена. Ці джерела і значення Коефіцієнту Подібності не відображають прямого плагіату. Необхідно врахувати кожне джерело і порівняти з ним зміст і структуру оформлення джерела.

10 найдовших Фрагментів

Фрагменти	Копія тексту
Сторінка 1 з 1 НАВА ТА АРКА ЗАВЕДА НА НАВА БАНК	НАВА ТА АРКА ЗАВЕДА НА НАВА БАНК
1 http://extr.znu.edu.ua/strikeam/index.php?show=0&id=0002.pdf&sequence=1	24% 1.49 %
2 кyпoce.docx 5/1/2025 National University of Water and Environmental Engineering (National University of Water and Environmental Engineering)	134 0.81 %

